

Internationale Commissie voor
de Bescherming van de Schelde

www.icbs-cipe.com

JAARVERSLAG

2001

DE COMMISSIE HEEFT TOT TAAK DE SAMENWERKING TUSSEN DE LANDEN EN GEWESTEN
VAN HET SCHELDESTROOMGEBIED IN GOEDE BANEN TE LEIDEN TENEINDE DE
INDIVIDUELE INSPANNINGEN VOOR DE WATERKWALITEITSVERBETERING VAN DE SCHELDE
DOELTREFFENDER TE MAKEN.

DE COMMISSIE DIENT GEGEVENS, TE VERSTREKKEN DOOR DE VERDRAGSLUITENDE
PARTIJEN, BIJEEN TE BRENGEN OVER ALLE MOGELIJKE VORMEN VAN VERONTREINIGING
DIE EEN WEZENLIJK EFFECT HEBBEN OP DE KWALITEIT VAN DE SCHELDE.

WAAR NODIG MOET ZIJ DEZE PROGRAMMA'S OP ELKAAR AFSTEMMEN.

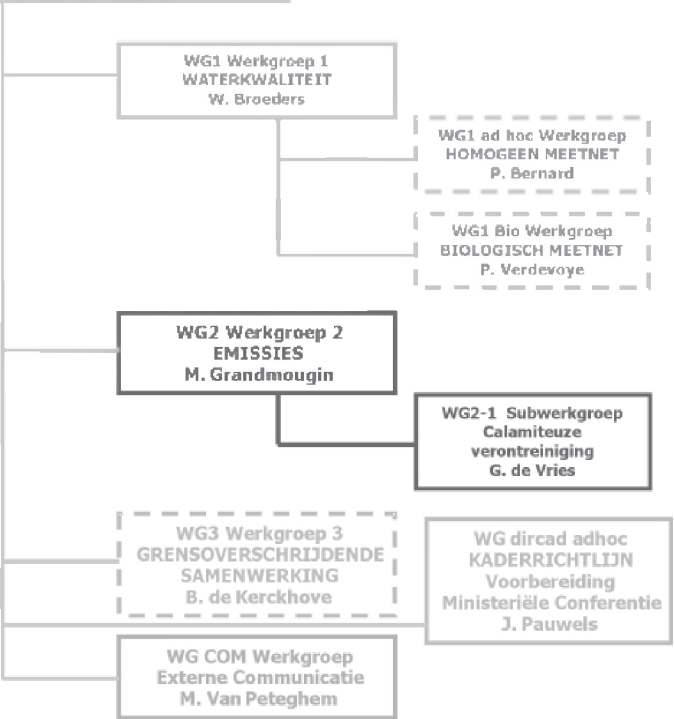
DE COMMISSIE MOET DIENEN ALS KADER VOOR DE UITWISSELING VAN INFORMATIE
OVER HET WATERBELEID EN OVER PROJECTEN DIE ONDERWORPEN ZIJN AAN EEN
EFFECTRAPPORTAGE EN DIE EEN WEZENLIJK GRENSOVERSCHRIJDEND EFFECT HEBBEN OP
DE KWALITEIT VAN DE SCHELDE.

(Uittreksel art. 5 - Verdrag Charleville-Mézières)

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER	BLZ. 3
1. BESLISSINGEN VAN DE COMMISSIE	BLZ. 5
1.1. - MINISTERSCONFERENTIE TE LUIK - 30 NOVEMBER 2001	BLZ. 7
1.2. - PLENAIRE VERGADERING ICBS - 24 OKTOBER 2001	BLZ. 9
2. UITVOERING VAN DE KADERRICHTLIJN WATER	BLZ. 11
3. SCHELDE ACTIEPROGRAMMA :	BLZ. 15
3.1. - TUSSENTIJDSE EVALUATIE	BLZ. 17
3.2. - OPVOLGING DOOR DE WERKGROEPEN	BLZ. 21
4. KWALITEIT VAN DE SCHELDE 2000 - 2001	BLZ. 29
5. VARIA	BLZ. 51
5.1. - PRINS VAN ORANJE OP BEZOEK BIJ DE VMM	BLZ. 53
5.2. - HET VERDRAG INZAKE DE BESCHERMING VAN DE SCHELDE	BLZ. 54
5.3. - DELEGATIES VAN DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN EN WAARNEMERS BIJ DE ICBS	BLZ. 54
5.4. - DEELNAME VAN HET PUBLIEK	BLZ. 55
5.5. - SAMENWERKING VAN DE COMMISSIE MET DE OVERIGE INTERNATIONALE COMMISSIES EN GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKINGSSTRUCTUREN	BLZ. 55
CONCLUSIES EN PERSPECTIEVEN	BLZ. 57
BIJLAGEN :	
1. SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIES VAN DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN EN WAARNEMERS BIJ DE ICBS	BLZ. 61
2. LIJST VAN WAARNEMERS BIJ DE ICBS	BLZ. 63
3. SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIES VAN DE WERKGROEPEN	BLZ. 64
A. TEKST VAN HET VERDRAG	BLZ. 67
B. HUISHOUDELIJK EN FINANCIËEL REGLEMENT	BLZ. 73
C. VERKLARING VAN LUIK	BLZ. 79
D. KAART VAN HET ISGD OF ISD SCHELDE	BLZ. 82
E. LIJST VAN HET GRENSOVERSCHRIJDENDE GRONDWATER IN HET INTERNATIONAAL STROOMGEBIEDSDISTRICT "SCHELDE"	BLZ. 83
F. TE COÖRDINEREN TAKEN MCONF 08/01	BLZ. 85

ORGANIGRAM 2001

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER

Het stroomgebied van de Schelde wordt door meerdere uitzonderlijke aspecten gekenmerkt : vooreerst is dit stroomgebied het dichtstbevolkte van Europa, met veel en vaak oudere zoniëteerde industrie, een bijzonder groot aantal landbouwbedrijven en zeer intensieve veeteelt, een belangrijke kanalisering van zijn waterlopen ten behoeve van een zeer actieve zee- en binnenscheepvaart. Desondanks heeft de Schelde, met een hoogteverschil van niet meer dan 135 meter van bron tot monding, een relatief kleine afvoer en een beperkte waterbevoorrading per hoofd van bevolking.

Dat heeft tot een belangrijke druk op het aquatische milieu geleid met belangrijke verontreinigingsproblemen. Om aan deze bijzonder moeilijke omstandigheden het hoofd te bieden hebben de oeverstaten van de Schelde besloten, sinds 1998, samen te werken in het kader van een Schelde Actieprogramma, met als doel te komen tot een schone en levende Schelde van bron tot monding. Dit programma kent 14 thema's en 71 gemeenschappelijke acties en meer dan 100 specifieke acties voor de oeverstaten. Aldus is het verhogen van het zuurstofgehalte door het verminderen van de verontreiniging door ongezuiverde stedelijke lozingen één van de topprioriteiten voor de Schelde. Dergelijke doelstellingen vereisen evenwel in eerste instantie de oprichting van een netwerk van kennis en expertise betreffende de Schelde, het consistent maken van de gegevens over de Schelde en een gezamenlijke aanpak van de problemen. Dit is de opzet van de eerste fase van het Actieprogramma.

Onder de eerste concrete verwezenlijkingen hebben wij de opzet van een homogeen meetnet en een waarschuwings- en alarmsysteem.

Gewerkt wordt aan een gemeenschappelijke communicatiestrategie voor de informatie en de bewustmaking van de bevolking m.b.t. de Scheldeproblematiek. In de afgelopen jaren vonden reeds meerdere symposia over de Schelde plaats met verschillende invalshoeken.

De resultaten van het Schelde Actieprogramma kunnen naar verwachting in 2003 een nuttige input zijn voor de tenuitvoerlegging van de Kaderrichtlijn Water. Daartoe dient het Schelde Actieprogramma op enkele punten te worden aangepast aan de structuur van de Kaderrichtlijn. De Scheldec commissie ziet het als een uitdaging om in deze omgeving van verschillende talen en culturen te werken aan het gemeenschappelijke project van de Schelde.

Alain LEFEBVRE
Voorzitter van de ICBS

HOOFDSTUK 1 :

BESLISSINGEN VAN DE COMMISSIE

- 1.1. - MINISTERSCONFERENTIE TE LUIK - 30 NOVEMBER 2001
- 1.2. - PLENAIRE VERGADERING ICBS - 24 OKTOBER 2001

MINISTERSCONFERENTIE TE LUIK - 30 NOVEMBER 2001

Deze conferentie werd georganiseerd naar aanleiding van het van kracht worden van de Kaderrichtlijn Water.

Ingevolge deze Kaderrichtlijn zullen de landen van eenzelfde stroombekken gaan samenwerken voor een duurzaam beheer van zowel het oppervlaktewater, het grondwater als het kustwater.

Voor het stroomgebied van de Schelde gaat het in dit verband concreet over het opstellen van één enkel gezamenlijk beheersplan voor het internationale stroomgebiedsdistrict.

Daartoe moeten de betrokken landen en gewesten beslissingen nemen over de begrenzing van het internationale stroomgebiedsdistrict en over de modaliteiten van de te voeren coördinatie.

De conferentie van vandaag heeft tot doel het internationale stroomgebiedsdistrict van de Schelde vast te stellen alsmede de grote lijnen van de coördinatie binnen dit district. Daarnaast zal gesproken worden over de toetreding van België tot het Scheldeverdrag.

De beslissingen van deze conferentie van Luik zijn opgenomen in de «Verklaring van Luik» (waarvan de tekst als bijlage gaat).

PLENAIRE VERGADERING ICBS - 24 OKTOBER 2001

Mededelingen

- A. De Plenaire Vergadering neemt akte van de goedkeuring van het verslag van de plenaire vergadering van 22/12/2000 (PLEN_0001_revDEF)
- B. De Plenaire Vergadering neemt akte van de goedkeuring van de rekeningen 2000 van de ICBS (PLEN_0101_BILAN2000)

Ministersvergadering van 30 november

- C. De ontwerp ministersverklaring Schelde (CDEL_0104_doc3rev2) zal aan de bevoegde ministers voorgelegd worden.
- D. De Plenaire Vergadering keurt de documenten nrs. 1 t/m 6 (zie lijst hierboven) als bijlage bij de ministersverklaring Schelde goed, onder voorbehoud van goedkeuring via de schriftelijke procedure binnen een termijn van 15 dagen van documenten nr. 2 (schematische kaart en lijst van de grensoverschrijdende grondwateren van het ISD Schelde) en nr. 4 (structuur en inhoud van de beheersplannen van het ISD Schelde).
- E. De Waalse delegatie zal samen met de vertegenwoordiger van de Belgische federale overheid een concept addendum bij de ontwerp ministersverklaring verspreiden m.b.t. het voornemen van de Belgische federale overheid om vóór 31 oktober tot het Verdrag toe te treden.

SAP : tussentijdse evaluatie

- F. De Plenaire Vergadering keurt het tussentijdse evaluatierapport van het Schelde Actieprogramma (CDEL_ACTI_01_C71-rap-rev8) goed en stelt aan de Ministersconferentie van 30 november 2001 voor dat bij de definiëring van de nieuwe taken van de ICBS ingevolge de implementatie van de Kaderrichtlijn Water, rekening zou gehouden worden met de aanbevelingen uit dit rapport.
- G. Met het oog op een tijdige doorgeleiding van het rapport naar de bewindslieden voor het overleg op 30 november a.s. wordt de delegaties die de rapportering van hun specifieke acties nog niet aan het secretariaat hebben verstuurd, verzocht dit alsnog zo spoedig mogelijk te doen.
- H. De Plenaire Vergadering vraagt om tegen de ministersconferentie te beschikken over een publieksbrochure over de stand van de uitvoering van het SAP.

Voortgangsrapportage

- I. De Plenaire Vergadering keurt de activiteitenverslagen 2000 goed van de werkgroepen “Waterkwaliteit” (CDEL_0104_Rapp_WGT1), “Emissies” (CDEL_0104_Rapp_WGT2rev), “Grensoverschrijdende samenwerking” (CDEL_0104_RAPP_WGT3) en “Externe communicatie” (CDEL_0104_Rapp_WGTCom).

- J. De Plenaire Vergadering hecht haar goedkeuring aan het “Rapport over de kwaliteit van de Schelde in 1999” (WG1_0103_4.1_Kwal1999_rev3) en gaat akkoord met de verspreiding van de meetresultaten van het homogene meetnet van 2000.
- K. De Plenaire Vergadering neemt kennis van het ontwerpjaarverslag 2000 van de ICBS en besluit dit jaarverslag via de schriftelijke goedkeuringsprocedure verder te behandelen.
- L. De Plenaire Vergadering belast WGCom met het voorstellen van criteria m.b.t. de communicatie en participatie KRW – publiek waarbij de NGO's een belangrijke rol spelen.
- M. De Plenaire Vergadering neemt kennis van de voortgang van het proefproject “Economische analyse”.

NGO's

- N. Met het oog op hun deelname aan de plenaire vergaderingen van de ICBS ontvangen de NGO's, onder verantwoordelijkheid van de Voorzitter, alle relevante documenten behoudens die betreffende de rekeningen en begroting.
- O. Elk verzoek tot medewerking van de NGO's aan een werkgroep dient te worden gericht aan de Voorzitter van de ICBS. Dat verzoek wordt door de delegatieleiders bestudeerd, die dan beslissen over het daaraan te geven gevolg.
- P. De Voorzitter wordt gemandateerd om de NGO's te ontmoeten en hun vragen en standpunten met betrekking tot de Schelde te aanhoren. Indien hij het nodig acht, geeft hij deze vragen en standpunten door aan de delegaties en de betrokken werkgroepen.
- Q. De voor de plenaire vergaderingen van de ICBS uitgenodigde NGO's worden als waarnemers uitgenodigd voor de Ministersconferentie Schelde-Maas van 30 november 2001 te Luik. De NGO's beschikken in totaal over 20 mn spreektijd uitgesplitst naar gelang van de verzoeken die hiertoe aan de Voorzitters van de ICBS en de ICBM worden gericht. De thema's van hun interventies zijn vrij. De Vergadering zou evenwel met belangstelling luisteren naar hun standpunt over de betrokkenheid van het publiek t.o.v. de kaderrichtlijn. Zie ook beslissing L onder agendapunt 5 (voortgangsrapportage werkgroepen) om criteria op te stellen m.b.t. de communicatie en participatie KRW – publiek/ NGO's

Begroting 2002

- R. De Plenaire Vergadering keurt de begroting 2002 van de ICBS met inbegrip van de lijst van investeringen voor 2002 goed (PLEN_0101_BUD2002, PLEN_0101_BUD2002-ANNrev1, PLEN_0101_BUD2002-invest).

Aanpassing huishoudelijk reglement

- S. De Plenaire Vergadering hecht haar goedkeuring aan het nieuwe artikel 5bis van het huishoudelijk reglement van de ICBS over de schriftelijke goedkeuring van documenten en de aanvulling van artikel 8 van genoemd reglement met een tweede alinea – alternatief A (CDEL_0104_doc4).

HOOFDSTUK 2 :

UITVOERING VAN DE KADERRICHTLIJN WATER

KADERRICHTLIJN WATER

(Door Dhr. Blöchl, hoofd Waterbescherming van DG Leefmilieu van de Europese Commissie - Ministerconferentie te Luik op 30/11/2001)

De “Richtlijn 2000/60/EG stelt een kader vast voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid”, die het Europees waterbeleid vanaf eind 2000 op een nieuwe leest schoeit.

De eerste overweging bij deze richtlijn is, dat water geen gewone handelswaar is, maar een erfgoed dat als zodanig beschermd, verdedigd en behandeld moet worden.

Deze richtlijn is daarom van bijzonder belang omdat zij alle wateren van de Gemeenschap beschermt, zowel de rivieren, beken, kanalen en meren als het grondwater en het kustwater.

Voor al deze wateren bestaat de verplichting binnen een bepaalde termijn een goede toestand te bereiken. Ook bestaat de verplichting daarvoor grensoverschrijdend samen te werken.

Voor de gehele Gemeenschap, en voor een aantal aangrenzende landen, werd begin 2001 reeds een gezamenlijke implementatiestrategie overeengekomen.

De doelen daarvan zijn:

- (1) waarborgen van een doeltreffende en vergelijkbare tenuitvoerlegging,
- (2) betrekken van alle actoren, burgers, overheden en NGO's bij deze tenuitvoerlegging,
- (3) uitwerken van een serie richtsnoeren, het testen daarvan in proefgebieden en het zonodig aanpassen van deze richtsnoeren.

Voor dit proces, dat in relatief korte tijd moet plaats vinden, hebben de Europese Commissie en de Lidstaten aanzienlijke middelen ter beschikking gesteld. In de toekomst zal de Europese Commissie de uitvoering van de Kaderrichtlijn echter ook nauwgezet controleren. De Europese Commissie acht de huidige samenwerking in de Internationale Scheldec commissie een goede basis voor de samenwerking m.b.t. de Kaderrichtlijn Water. Zij ondersteunt daarom van harte de aanwijzing van deze Commissie als de orgaan waarin de nodige coördinatie m.b.t. de Kaderrichtlijn zal plaatsvinden en zal zelf waar mogelijk aan deze coördinatie bijdragen. Dit zal moeten gebeuren in de geest van “goed bestuur”, met als doel: openheid, deelneming van betrokkenen, verantwoordelijkheid, doelmatigheid en samenhang. Daarvoor is het nodig dat, vooral ook in de eerstkomende fase van planning en voorbereiding, voldoende capaciteit en middelen ter beschikking worden gesteld en dat in regio's en stroomgebieden versterkt wordt samengewerkt.

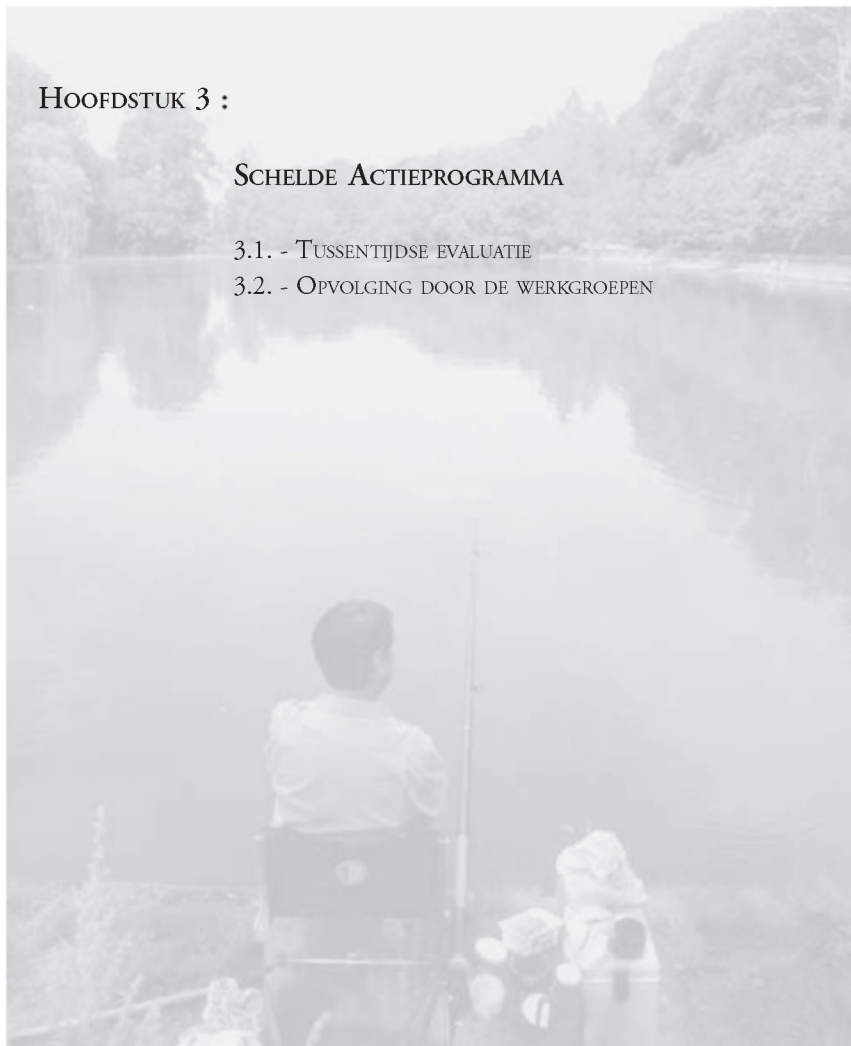

HOOFDSTUK 3 :

SCHELDE ACTIEPROGRAMMA

3.1. - TUSSENTIJDSE EVALUATIE

3.2. - OPVOLGING DOOR DE WERKGROEPEN

3.1. - TUSSENTIJD EVALUATIERAPPORT

Onderstaande tekst is het integrale hoofdstuk IV dat werd overgenomen uit het evaluatierapport dat door de Commissie werd goedgekeurd op 24 oktober 2001

IV. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van hoe de afgesproken samenwerking en uitwisseling van informatie is verlopen en de stand van zaken van de gemeenschappelijke en de nationale acties op 1 juni 2001, 2,5 jaar na de goedkeuring door de ministersconferentie van Middelburg, worden hier conclusies en aanbevelingen geformuleerd om de verdere uitvoering van het actieprogramma te waarborgen.

HISTORIEK

Het jaar 1999 is vooral besteed aan het vaststellen van een werkwijze m.b.t. de uitvoering van de 71 gezamenlijke en de 152 nationale specifieke acties. De acties voor de korte termijn werden verdeeld over de werkgroepen. Aan de gezamenlijke acties werd een prioriteit toegekend. Zij kregen een trekker en van iedere delegatie een expert-medewerker en er werd een fiche opgesteld waarop de actie door de trekker nader werd omschreven en mijlpalen werden gedefinieerd. De Plenaire vergadering van Lille stelde op 29 oktober 1999 het werkplan voor de uitvoering van de acties voor de korte termijn vast.

In 2000 is begonnen met de daadwerkelijke uitvoering van de 71 acties. Acties waarvoor in 1999 al een samenwerkingsstructuur bestond werden snel opgepakt. Dit betrof met name de acties die vallen onder de werkgroep Waterkwaliteit. Voor acties waarvoor een dergelijke structuur niet bestond was de start lastiger. Dit gold met name voor de acties die te maken hebben met de indicatoren betreffende de emissies van stoffen in het stroomgebied.

Dit proces is in 2001 verder op snelheid gekomen en brengt de Verdragspartijen steeds dichterbij elkaar en doet een echte samenwerking ontstaan. Rond iedere actie zijn kleine groepjes van experts gevormd die in hun dagelijkse werk met deze materie bezig zijn, ieder in hun eigen administratie of instelling. Op die manier wordt het Schelde Actieprogramma geen opgave van loze beloften maar veeleer een netwerk van deskundigen die elkaar nodig hebben en elkaar weten te vinden.

Ondanks het feit dat de samenwerking traag op gang is gekomen zijn vrijwel alle trekkers optimistisch over het halen van de doelstellingen van de acties voor 1 januari 2004.

RESULTATEN (TOETSING AAN DE DOELSTELLINGEN)

Indicatoren

Het fysisch-chemisch meetnet is operationeel sinds 1/1/1998, het aantal stoffen dat wordt gemeten is toegenomen, studie naar verdere uitbreiding loopt. De eerste rapporten over de waterkwaliteit van de Schelde in 1998 en in 1999 op basis van het homogeen meetnet werden opgemaakt. Het gemeenschappelijke waterbodempromer, dat in het kader van het EU LIFE programma wordt uitgevoerd, loopt goed en zal in de eerste helft van 2002 worden afgerond.

Het homogeen biologisch meetnet bevindt zich in de opstartfase. Door het toevallige karakter van de verspreiding van bentische macro fauna en het kunstmatige karakter van het milieu is deze analyse moeilijk uit te voeren. Daarenboven bestaat er geen genormaliseerde Europese methode maar is het desalniettemin nodig dat elke partij met een vergelijkbare methode werkt.

De biologische inventarisaties zijn gestart, de opmaak van het ecologisch actieprogramma voor de middellange termijn is derhalve nog niet gevorderd. De emissie inventarisaties m.b.t. de industriële, huishoudelijke en diffuse bronnen en de uitwisseling van informatie m.b.t. de implementatie van regelgeving zijn gestart.

Uitvoering door de landen en gewesten

Het gemeenschappelijke alarm- en waarschuwingssysteem functioneert nog niet optimaal. Een groot aantal van de 152 nationale specifieke acties is uitgevoerd of in uitvoering (zie bijlage 2). In WG2 “Emissies” is door de Verdragspartijen gerapporteerd over de voortgang van deze specifieke acties.

Communicatie

Eind 2000 is door de ICBS in Doornik het vijfde Schelde symposium, dat voor de eerste maal over het hele Schelde stroomgebied van bron tot monding handelde, georganiseerd. Het symposium was door het gebruikte concept van doelgroepen, thema's en stellingen heel succesvol. De website ICBS-CIPE.COM is geopend maar het beleid inzake gemeenschappelijke externe communicatie is nog geen realiteit.

Gezamenlijke doelstellingen

Voor de ontwikkeling van gezamenlijke doelstellingen voor de middellange termijn is er geen voortgang.

ERVARINGEN

1 De prioriteit voor het ICBS werk bij de Verdragspartijen

Elk van de Verdragspartijen gaat er uiteraard van uit dat het werk voor de ICBS prioriteit geniet omdat het op grond van een internationaal verdrag wordt uitgevoerd. Daarentegen worden de deelnemers in de werkgroepen vaak geconfronteerd met conflicten tussen het werk voor de ICBS en het werk dat soms met spoed door de eigen organisatie wordt opgedragen. Daarom kan het gebeuren dat taken ten behoeve van de ICBS feitelijk op de tweede plaats komen in de taakvervulling van eenieder.

2 De perceptie van de ICBS

Alle Verdragspartijen hebben niet dezelfde perceptie, niet hetzelfde beeld van de ICBS. Dit is een belangrijk toekomstig aandachtspunt voor de ICBS. Sommige partijen beschouwen de ICBS als een ontmoetingsforum. Op het forum wordt (vooraf gehomogeniseerde) informatie uitgewisseld en deze informatie wordt gebruikt, wanneer dit kan en nuttig is, bij het formuleren van het eigen beleid. Dit beleid wordt geheel zelfstandig geformuleerd en uitgevoerd.

Belangrijk punt bij de informatie uitwisseling op het forum is voorts het op de hoogte brengen van de andere Partijen van de eigen nationale inspanningen en het begrip te kweken voor de omvang van die inspanningen. Gelijkwaardige inspanning door alle partijen is een heel belangrijk uitgangspunt waarmee evenwel nog onvoldoende rekening wordt gehouden.

Andere partijen daarentegen beschouwen de korte termijn periode van het eerste SAP eerder als forum voor uitwisseling van gehomogeniseerde informatie waarmee voor de tweede fase van het SAP gezamenlijke doelstellingen en een op elkaar afgestemd maatregelenprogramma met inspanningsverplichting worden gemaakt.

De officiële status van de huidige ICBS, als een vrijblijvend samenwerkingsverband speelt eveneens een rol in de perceptie van de ICBS. Zij kan er dus niet voor instaan dat de door de werkgroepen vastgestelde prioriteiten worden nageleefd.

3 De samenwerkingsstructuren bij de uitvoering van acties.

De acties worden op diverse manieren uitgevoerd: via e-mail, via werkgroepvergaderingen, via thematische subwerkgroepen, via bilaterale contacten, ...

Uit de opgedane ervaringen is het niet mogelijk om een bepaalde manier van uitvoeren als ideaal naar voor te schuiven.

De bespreking van een cluster van acties in werkgroepverband geeft het voordeel dat door de aanwezig-

heid van tolken de bespreking gestimuleerd wordt. Toch is er onvoldoende tijd om de acties grondig te bespreken en zijn vaak de echte specialisten niet betrokken bij de bespreking.

Voor bespreking van afzonderlijke acties zonder enig samenwerkingsverband maar via bilaterale contacten hangt de voortgang af van de inspanningen van de trekker. Bij deze aanpak dreigen een aantal betrokkenen wel het globale beeld en de onderlinge samenhang van de acties van het SAP te verliezen.

4 De Kaderrichtlijn Water.

Er bestaat verschil van inzicht bij de Verdragspartijen m.b.t. de huidige betekenis van de KRW voor het SAP. Gaan we vanuit de ICBS, als coördinerend orgaan zoals omschreven in de KRW, zo snel mogelijk werken volgens de KRW of wordt toch nog prioriteit gegeven aan de uitvoering van de acties van het eerste SAP. Zal daarnaast de ICBS de opdracht krijgen coördinerend orgaan te worden van het Internationaal Stroomgebiedsdistrict van de Schelde of blijft zij verder slechts een rol spelen als forum voor contacten en uitwisseling van gedachten en informatie met betrekking tot de uitvoering van het SAP. Deze onduidelijkheid is niet bevorderlijk voor de prioriteit welke mensen aan het werk m.b.t. de uitvoering van acties uit het eerste SAP geven.

5 De werkwijze bij uitvoering van de acties.

Zowel de trekker als de medetrekkeners moeten zich verantwoordelijk voelen voor het realiseren van de actie. De trekker moet over voldoende capaciteiten en tijd kunnen beschikken om de actie op te starten, te investeren in contacten en de actie verder te begeleiden.

Verder wordt door landen als Frankrijk de nadruk gelegd op de vergelijkbaarheid en dus de homogeniteit van gegevens. Zij moeten gebaseerd zijn op de reële situatie, niet op schattingen of aannamen.

6 De taal.

Ondanks de simultaanvertaling die de vergaderingen van de werkgroepen van de Commissie faciliteert bemoeilijkt onvoldoende kennis van het Frans of Nederlands vaak het begrip en de contacten tussen de Frans- en Nederlandssprekenden bij de uitvoering van acties. De vertaling van teksten en de overeenstemming tussen de Franse en Nederlandse versie van documenten verdienen bijzondere aandacht.

AANBEVELINGEN

- 1 met elkaar spreken over de perceptie van de Verdragspartijen m.b.t. de ICBS en van daaruit de prioriteit voor de uitvoering van de acties van het eerste SAP t.o.v. het andere taken of internationale verplichtingen.
- 2 zo spoedig mogelijk binnen de plenaire besluiten dat het eindrapport van het eerste SAP het karakter krijgt van beschrijving van het stroomgebied zoals voorgeschreven in artikel 5 van de EU Kaderrichtlijn Water of niet, indien de ICBS opdracht krijgt coördinerend orgaan te worden voor het Internationaal Stroomgebiedsdistrict van de Schelde.
- 3 het actieprogramma en de werkstructuur aanpassen aan de kaderrichtlijn of aan andere internationale verplichtingen.
- 4 teneinde de opnieuwe voortgang in actie C72 te bevorderen, "gezamenlijke doelstellingen voor de middellange termijn", zouden de Verdragspartijen afzonderlijk een document moeten presenteren met hun visie op dit thema.
De 5 afzonderlijke documenten kunnen vervolgens als basis dienen om via bespreking in het delegatieleidersoverleg de komende 2-3 jaar tot gezamenlijke doelstellingen te komen.
- 5 de verdere uitvoering van de acties voor de korte termijn op een uniforme en gecoördineerde wijze vormgeven.

- 6 teneinde meer duidelijkheid te krijgen in de acties m.b.t. de emissie inventarisatie moet vooraf voor elke voor de Schelde relevante stof een schema worden vastgesteld waarin de relevante emissieroutes worden aangegeven, uitgaande van het in het rapport over de kwaliteit van de Schelde in 1994 opgenomen schema.
Hierbij kan men zich laten inspireren door de bij andere internationale instellingen daartoe reeds uitgewerkte universele emissieschema's.
- 7 Een bijzondere aandacht besteden aan de vertaling van documenten en aan de overeenstemming tussen het Nederlands en het Frans.

Het volledige evaluatierapport is beschikbaar op de internet site van de ICBS (www.icbs-ci-pe.com) of verkrijgbaar bij het secretariaat.

3.2. - ACTIVITEITEN VAN DE WERKGROEPEN

Werkgroep 1 - Waterkwaliteit

Wijnand Broeders - Voorzitter van WG1

Activiteitenverslag over het jaar 2001 van de Werkgroep 1 Waterkwaliteit

De werkzaamheden van de werkgroep 'Waterkwaliteit' hadden in 2001 betrekking op enerzijds het verder exploiteren en uitbouwen van het homogeen fysisch meetnet en de voorbereidingen voor het uitbouwen van een homogeen biologisch meetnet anderzijds. Deze werkzaamheden werden door de twee werkgroepen ad hoc voorbereid.

1 HOMOGEEN FYSISCH MEETNET

Lijst van parameters

Het onderzoek dat in 2000 werd gestart van de 32 prioritaire stoffen uit de bijlage van de Europese Kaderrichtlijn Water, met het oog op een eventuele uitbreiding van het homogeen meetnet, werd verder gezet. Een beperkte lijst van voor de Schelde relevante stoffen werd geselecteerd en afspraken werden gemaakt om voor deze stoffen een ringtest op te zetten.

Exploitatie van het homogeen meetnet

In 2001 werden 13 meetcampagnes uitgevoerd op de 14 meetplaatsen van het meetnet.

Op elke meetplaats worden naast de 19 klassieke parameters (algemene fysische parameters zoals zuurstof, geleidbaarheid, enz en organische stoffen en nutriënten), ook 3 zware metalen (zink, koper en cadmium), 4 biociden (diuron, atrazine, simazine en lindaan) en de 6 courante (de "zes van Borneff") polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) onderzocht.

Rapportering

Het Rapport waterkwaliteit Schelde 1999 werd samengevoegd met dit over de waterkwaliteit in 1998 en op CD-rom verspreid. Het staat ook gepubliceerd op de website van de ICBS (www.icbs-cipec.com).

2 HOMOGEEN BIOLOGISCH MEETNET

In uitvoering van het Schelde Actieprogramma werd gewerkt aan de opmaak van een inventaris van de ecologische herstelprojecten in het Scheldebekken en de daarbij betrokken instanties en personen. In dit kader werd op 29 en 30 maart een workshop gehouden waaraan talrijke wetenschappers, betrokken bij het ecologisch onderzoek in het Scheldestroomgebied, deelnamen.

De conclusies van deze workshop zullen in de loop van 2002 gepubliceerd worden door de Koninklijke Academie voor Wetenschappen.

In het kader van het onderzoek naar een gezamenlijke biologische index voor de Schelde, werd, na de test van september 2000, een tweede gezamenlijke bemonstering uitgevoerd in mei-juni 2001. Op basis van de bevindingen van deze twee testen werd beslist om de eerste staalname te organiseren volgens de procedure die door alle delegaties werd goedgekeurd.

Naast deze activiteiten heeft de werkgroep meegewerkt aan de opmaak van het evaluatierapport over het Schelde Actieprogramma (actie C71 van het SAP).

Werkgroep 2 - Emissies

Martial Grandmougin - Voorzitter van WG2

Activiteitenverslag over het jaar 2001 van de Werkgroep WG2 Emissies

Opvolging en tussentijdse evaluatie van de gezamenlijke acties van het SAP :

De prioritaire taak van de werkgroep was de opvolging en de evaluatie van de acties van het Schelde Actieprogramma sinds eind 1999. Zo heeft de werkgroep een bijdrage geleverd aan de opstelling van het tussentijdsrapport over het SAP dat door de ministers te Luik op 30 november 2001 is goedgekeurd. (zie conclusies hoofdstuk 3-A). In dit kader heeft de werkgroep een aantal themavergaderingen georganiseerd :

- Calamiteuze verontreiniging (zie subwerkgroep WGT2-1)
- Pilotproject economie (C16 t/m C21 met de groep WATECO-19/04 te Douai, 13/07 en 12-13/11 Brugge)
- Stedelijke emissies (C41 t/m C48-22/03)
- Industriële emissies (C22 t/m C32 grootschalige en kleinschalige inrichtingen nr-18/04)
- Riolering (C33 t/m C40 rioolstelsels en collectoren -22/03)
- Diffuse verontreinigingen (C49 t/m C58 -31/01)

Deze vergaderingen hebben het mogelijk gemaakt dat de deskundigen elkaar ontmoeten, gemeenschappelijke definities vast te leggen, de gegevens van de acties consistent te maken en met de uitwerking van de acties sneller voortgang te maken, waarbij overlappingsen vermeden worden. De acties worden in 2002 voortgezet.

Opvolging van de specifieke acties van de Partijen

Voor wat betreft de specifieke acties van de Partijen is de werkgroep een platform gebleven voor de toelichting van het specifiek beleid van de Partijen inzake verbetering van kwaliteit van de Schelde. Zo werden er een verslag van de Vlaamse specifieke acties van het SAP (acties V1 t/m V25) en een verslag van de Waalse specifieke acties van het SAP (acties W1 à W25) toegelicht.

Voor het Vlaams Gewest kunnen volgende punten worden aangehaald :

- De 25 specifieke acties van het SAP voor het Vlaams Gewest werden opgenomen in de 179 acties van het Milieubeleidsplan 1997-2001. Elke actie wordt door een trekker opgevolgd.
- Deze 25 specifieke acties worden in 6 hoofdstukken opgenomen, t.w.,
 - Het programma voor de vermindering van de emissies (11)
 - Ecologisch herstel en inrichting (1)
 - monitoring (2)
 - onderzoek en ontwikkeling (7)
 - internationale samenwerking (1)
 - voorlichting en bewustmaking (3)
- Het globaal Plan voor de waterkwaliteit van de DENDER is een voorbeeld van het nieuwe Vlaams beleid dat concreet gestalte krijgt met een beheer per 11 deelstroomgebieden, waaronder 9 in het Scheldebekken.

Voor het Waals Gewest worden onder meer de volgende acties aangehaald :

- Een enige milieuvergunning werd ingevoerd (vele voordelen : enig loket, snelle procedure, coherentie, ...) met de invoering van een bijkomende klasse (klasse 3) voor de inrichtingen met weinig milieu-effecten.
- Invoering van een monitoring van de emissies van industrieel afvalwater
- Modernisering van de zuiveringsinstallaties m.n. Wasmuel en in bedrijf nemen van verschillende nieuwe installaties.
- Opmaak en valorisatie via een GIS van de algemene saneringsplannen
- Uitwerking van de riviercontracten voor Dender, Dijle, Trouille en Grande Honnelle
- Oprichting in 2001 van een natuurpark: les Hauts-Pays.

Subwerkgroep « calamiteuze verontreiniging »

Gerard de Vries - Voorzitter van WG2-1

Activiteitenverslag over het jaar 2001 van de Subwerkgroep 2-1 Calamiteuze verontreinigingen

De werkzaamheden van de subwerkgroep “calamiteuze verontreinigingen” werden georganiseerd rond de twee relevante acties van het Schelde Actieprogramma.

1 Voortzetting van het waarschuwings- en alarmsysteem voor de Schelde - WASS [C60]

Er is veel aandacht besteed aan de verdere operationalisering van de waarschuwings- en alarmprocedure. Zo zijn er proefalarmen georganiseerd en werd o.m. begonnen met de opmaak van een ontwerp van debriefingsprocedure en een ontwerp van handleiding opgemaakt.

In de loop van 2001 kwamen er in het kader van het WASS 12 meldingen binnen op het ICBS-secretariaat: 5 uit Brussel, 4 uit Nederland en 3 uit Wallonië.

Daarnaast voerde de trekker van deze actie, op basis van een gedetailleerde rondvraag bij de delegaties, een studie uit naar de werking van de waarschuwings- en alarmsystemen bij de delegaties. Op basis van dit onderzoek heeft hij aanbevelingen opgemaakt ter verbetering van de uitwisseling van de kennis op gebied van stoffen, meetmethode en effectbeoordeling.

2 Opmaak van een inventaris van de maatregelen voor het voorkomen en bestrijden van deze calamiteuze verontreinigingen, met uitzondering van de individuele vergunningen en toelatingen van de bedrijven [C62]

De uitvoering van deze actie werd definitief opgestart met een project over de sector van “Op- en overslag”. De bedoeling is om voor deze sector alle relevante informatie i.v.m. de concrete implementatie van de maatregelen ter voorkoming van calamiteuze lozingen naar oppervlaktewater bij de respectieve delegaties uit te wisselen en op basis hiervan eventueel te komen tot gezamenlijke aanbevelingen.

Voor de vergadering van november 2001 werd de werkgroep ontvangen door het RIZA te Lelystad waar interessante informatie werd verkregen omtrent de werking en de verschillende projecten van dit Instituut op het terrein van waterberichtgeving en waarschuwing- en alarmering.

Werkgroep 3 - Grensoverschrijdende samenwerking

Bruno De Kerckhove - Voorzitter van WG3

Activiteitenverslag 2001 van de werkgroepen WGS/M3 van de ICBS/ICBM

De activiteiten van deze groep werden tijdelijk stopgezet teneinde de documenten voor de Ministers-conferentie van Luik voor te bereiden.

Jean Pauwels - Voorzitter van WGTdircad

Activiteitenverslag 2001 van de gezamenlijke werkgroep Kaderrichtlijn Water van de ICBS/ICBM

De ad hoc werkgroep “kaderichtlijn water” (WGTdircad) werd gezamenlijk met de ICBM opgericht voor het opstellen van de Ministersverklaring van Luik en de daarbij horende technische documenten.

De werkgroep – uitgebreid met de waarnemers Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg en de Belgische federale Staat - vergaderde quasi maandelijks alternerend te Luik en Antwerpen. Voor het thema grondwater werd een expertgroep opgericht onder het voorzitterschap van dhr. J. Smitz.

De werkgroep gaf de aanzet tot de ministersverklaring die werd gefinaliseerd door de delegatieleiders en stelde een aantal technische documenten op als bijlagen van de ministerverklaring. (zie bijlagen C t.e.m. H)

Producten van de werkgroep:

- Verklaring van luik
- Kaart van het Internationaal stroomgebiedsdistrict van de Schelde
- Lijst van het grensoverschrijdende grondwater in het internationaal stroomgebiedsdistrict “schelde”
- Te coördineren taken
- Hoofdpijnen van de structuur van het internationale stroomgebiedsbeheersplan
- Werkplan kortetermijncoördinatieacties

Werkgroep Externe Communicatie

Michiel Van Peteghem - Voorzitter van WGCom

Activiteitenverslag over het jaar 2001 van de Werkgroep Externe communicatie

Op 29 mei 2001 ontving de ICBS Z.K.H. de Prins van Oranje voor een werkbezoek aan het Scheldebekken.

Er werd o.m. een bezoek gebracht aan het natuurherstelproject in de zijbekkens van de Woluwe te Brussel. Per boot werd van Brussel naar Antwerpen gevaren waar een ondergrondse boottocht werd gemaakt in de plaatselijke Ruien.

De werkgroep Externe Communicatie maakte, op basis van het evaluatierapport over het Schelde Actieprogramma een publieksbrochure op. Deze brochure werd ter gelegenheid van de ministersconferentie te Luik verspreid.

Binnen de werkgroep werd gewerkt aan de opmaak van een relevante communicatiekalender en werd een aanzet gegeven voor de opmaak van een communicatiestrategie.

De Plenaire Vergadering van 24 oktober 2001 belaste de werkgroep Communicatie met de opdracht om criteria voor te stellen m.b.t. de communicatie en participatie van het publiek (waarbij de NGO's een belangrijke rol spelen), zoals bepaald in de Europese Kaderrichtlijn Water.

HOOFDSTUK 4 :

KWALITEIT VAN DE SCHELDE 2000 - 2001

KWALITEIT VAN DE SCHELDE IN 2000 - 2001

Teneinde de waterkwaliteit van de Schelde op te volgen, heeft de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) op 14 april 1996 besloten een homogeen meetnet op te richten. Hierbij werd afgesproken dat het aantal meetpunten en de gemeten stoffen/parameters in de tijd zouden kunnen evolueren.

De betrokken partijen zijn overeengekomen enkel de parameter concentratie in aanmerking te nemen en niet de vuilvrachten.

Het homogeen meetnet is operationeel sinds 1 januari 1998 en werkt op basis van volgende uitgangspunten :

- een systematische bemonstering om de vier weken op dinsdag. Voor Nederland gebeurt de bemonstering een dag eerder of later afhankelijk van de getijden en van de beschikbaarheid van het vaartuig voor de bemonstering
- een bemonsteringsprotocol :
 - dekking van de dwarsdoorsnede van het rivierbed: 3 punten : 1 rechteroever, 1 midden, 1 linker-oever
 - bemonstering op een diepte van 50 cm op elk van deze punten (deelmonster)
 - vorming van een representatief mengmonster door mengen van gelijke volumes van elk deelmonster.

Voor de hier besproken periode 2000 en 2001 zijn ten opzichte van het oorspronkelijke meetnet volgende wijzigingen aangebracht:

- aan de 13 oorspronkelijk vastgestelde meetpunten die verdeeld zijn over de loop van de rivier van bron tot monding, is in juli 2000 een punt te Hemiksem toegevoegd, tussen Dendermonde en de Nederlandse grens gelegen. Aan de hand van dit punt kan de invloed van de Rupel en haar zijrivieren Zenne, Dijle en Nete worden gemeten. De bemonsteringen op dit punt gebeuren bij laag water om de invloed van de getijden tot een minimum te beperken.
- wij hebben dus :
 - 9 zoetwaterpunten van Eswars tot Dendermonde, vastgelegd rekening houdend met de kans op kwaliteitsveranderingen (ingevolge lozingen en zijwaterlopen) en met de aanwezigheid van een brug over de Schelde om de monsterneming mogelijk te maken
 - 1 punt met sterk wisselende zoutgehaltes, maar waarvoor de bemonstering zo geregeld wordt dat het zoutgehalte zo laag mogelijk is
 - 4 zoutwaterpunten in het Nederlandse gedeelte van het estuarium
 - 18 fysisch-chemische parameters te meten, (zie bijlage 1), waarvoor de door de verschillende partijen gehanteerde analysemethoden tot homogene (vergelijkbare) resultaten leiden (door het uitvoeren van ringtesten);
 - na validatie van de toe te passen analysemethoden (ringonderzoeken), 13 mogelijk relevante bijkomende parameters bij wijze van proef te meten (zie bijlage 2).

Dit rapport heeft tot doel voor elke parameter de evolutietendens aan te geven, gebaseerd op de lengte-profielen (gemiddelden, maxima, minima) voor 2000 – 2001, in vergelijking met die van de voorgaande jaren, 1998 - 1999.

A. LENGTEPROFIELEN

1 Zuurstof

In 2000 en 2001 is de algemene trend voor de concentratie aan opgeloste O_2 :

- een stijging tussen Eswars en Fresnes, een stabilisering tussen Fresnes en Bléharies, een geleidelijke daling van Bléharies tot Hemiksem met duidelijke dieptepunten in Zingem en Hemiksem
- vanaf Bléharies wordt het zelfreinigend vermogen van de rivier overschreden
- na een lichte stijging tussen Zingem en Melle treedt opnieuw een daling op.

Uit de lengteprofielen blijkt duidelijk de invloed van bepaalde toevoerwegen te Pottes, Zingem en Hemiksem: Spierekanaal, Grote Spierebeek, Zwarte Spierebeek te Spiere-Helkijn (opwaarts Pottes), Nederbeek-Zijpte, Rhosne en lozingen in Oudenaarde (opwaarts Zingem) en Rupel (opwaarts Hemiksem).

Van Zingem tot Melle stijgt de concentratie aan O_2 . Te Gent, wordt slechts een klein deel van het debiet van de Schelde richting Antwerpen afgevoerd, terwijl Melle door de getijdenwerking meer onder invloed staat van afwaartse lozingen.

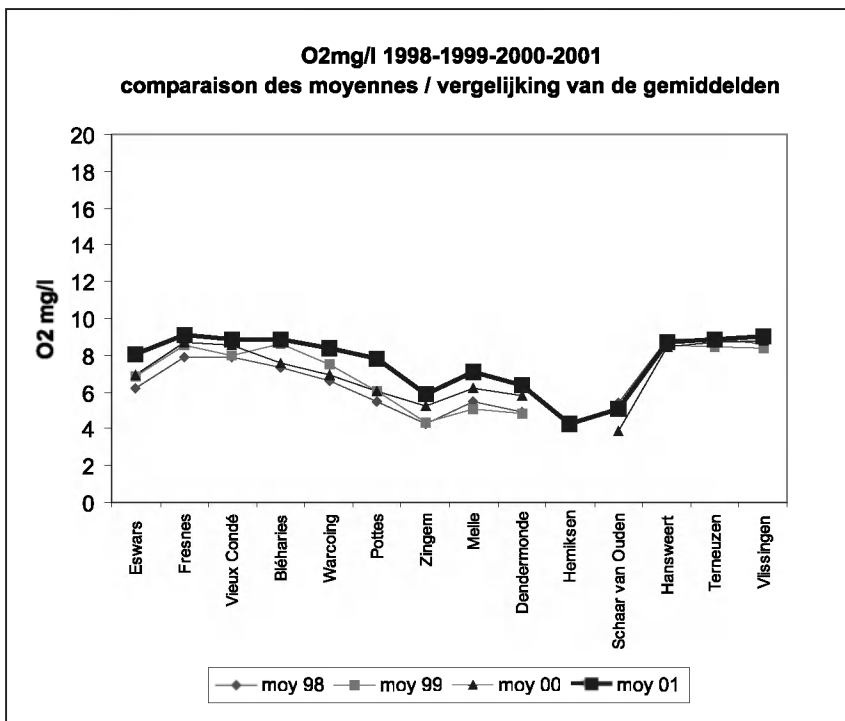
Bij de vergelijking van de gemiddelde O_2 jaarprofielen stelt men tussen Eswars tot Dendermonde een verschil vast van ongeveer 2 mg/l. In het estuarium overlappen van de verschillende jaren elkaar bijna volledig.

De mogelijke invloed van de neerslag kan alleen maar nagegaan worden op basis van fijnere analyses van de meteorologische omstandigheden die de dag zelf en aan de vooravond van de bemonsteringsdagen op elk meetpunt heersten.

De curven van de vier jaren voor de minima lopen parallel met die van de gemiddelden met een verschil van 1 tot 2 mg/l. Te Zingem en Hemiksem, en in mindere mate ook te Pottes, Dendermonde en Schaar van Ouden Doel hebben de zeer lage minima vrijwel zeker een negatief effect op het biologische leven in de waterloop.

Op de grafiek 2001 van de maxima kan een constante waarde van Fresnes tot Melle, een daling tot Schaar van Ouden Doel en een stijging voor de 3 overige punten van het estuarium geconstateerd worden.

Besluit :

Sinds 1998 vertonen de gemiddelde concentraties voor het zoetwatergedeelte een constante stijging. Derhalve mag voor de waterkwaliteit van de Schelde in 2001, wat betreft de zuurstofconcentratie, over een zekere verbetering, in vergelijking met de voorafgaande drie jaren, gesproken worden.

Voor het estuarium is de situatie in 2001 dezelfde als die van de voorafgaande drie jaren.

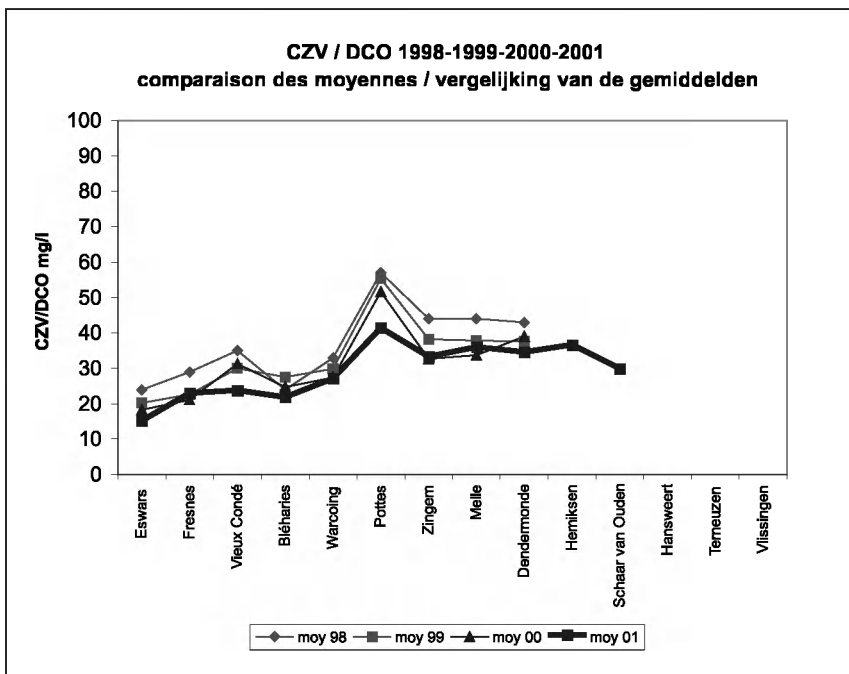
2 Organische stoffen

De aanwezigheid van organische stoffen wordt gemeten aan de hand van het chemisch (CZV) en biochemisch zuurstofverbruik (BZV5).

2.1 Chemisch zuurstofverbruik CZV

De lengteprofielen van de gemiddelde CZV-concentraties 2000 en 2001 verschillen sterk voor 2 punten : Vieux-Condé en Pottes. De waarden 2000 liggen dicht bij de waarden 1998 terwijl voor 2001 een duidelijke daling wordt vastgesteld.

Op het lengteprofiel van de gemiddelde jaarconcentraties 2001 onderscheiden zich verschillende zones :

- een stijging van Esuars tot Fresnes
de toevoer vanuit de agglomeraties van Caudry en Valenciennes ligt hoger dan de hoeveelheden die de rivier kan verwerken :
- een constante concentratie van Fresnes tot Bléharies
in dit traject zijn de hoeveelheden afgebroken organische stoffen gelijk aan de toevoer
- een stijging van Bléharies tot Pottes
deze is toe te schrijven aan de lozingen vanuit Doornik en vooral vanuit het stroomgebied van de verschillende Spierebeken. In dit traject blijft de zuurstofconcentratie dalen en bereikt de laagste waarden in Zingem.
- een constante concentratie van Zingem tot Hemiksem (zoet water)
- een daling te Schaar van Ouden Doel, door verdunning met zeewater
- in zout water wordt deze parameter niet gemeten gezien het hoge gehalte aan chloriden

In twee meetpunten, Bléharies en Warcoing, blijven de gemiddelde waarden constant in de periode van 1998 tot 2001, terwijl er voor alle andere punten een daling is ten opzichte van 1998.

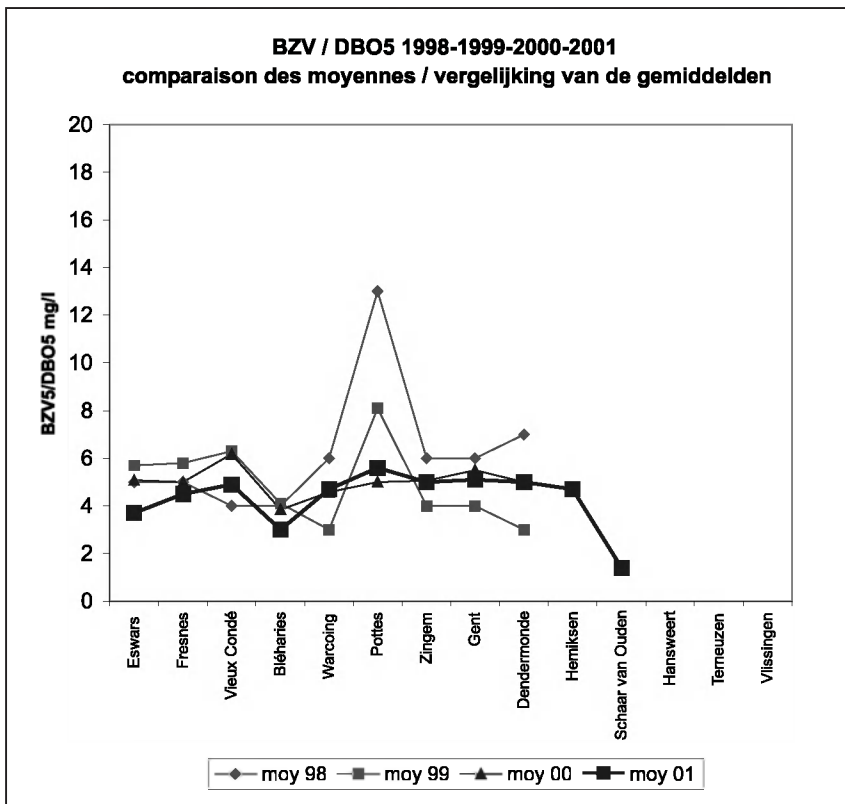
Vergeleken met 1998 zijn de gemiddelde waarden 2001 duidelijk lager voor alle punten behalve voor Bléharies en Warcoing.

Wanneer men uitsluitend uitgaat van de concentratiewaarden, kunnen twee aannames naar voren worden geschoven als mogelijke verklaring :

- een kleinere geloosde vuilvracht
- een groter debiet van de rivier met een verdunningseffect als gevolg

2.2 Biochemisch zuurstofverbruik BZV_3

Voor deze parameter is het, gelet op de nauwkeurigheid van de metingen, niet mogelijk even duidelijke conclusies te trekken als voor CZV wat de evolutie sinds 1998 betreft. Toch lijkt de algemene trend van de grafieken de conclusies voor CZV te bevestigen.

3 Stikstofverbindingen

Onder stikstofverbindingen worden verstaan:

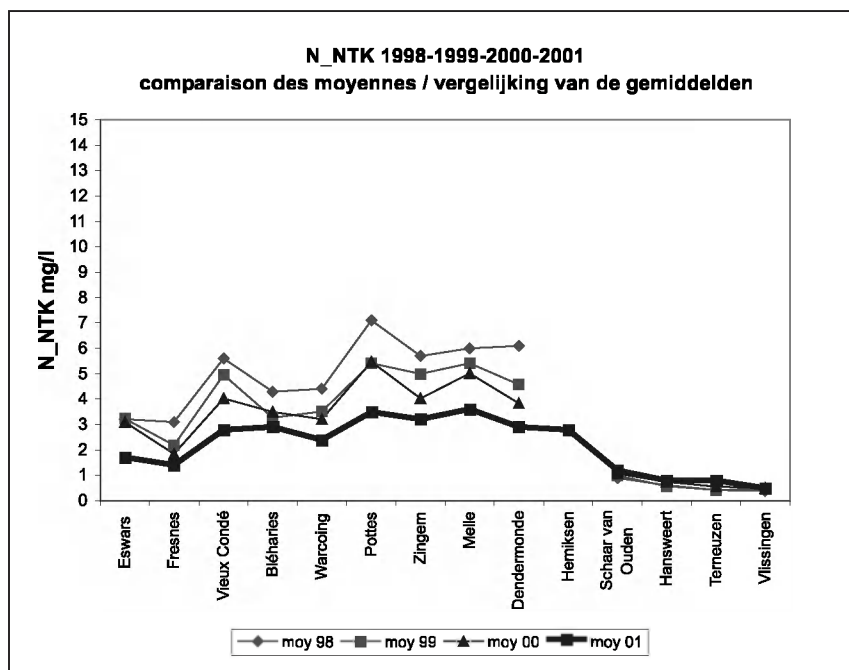
- Kjeldahl-stikstof: organische stikstof (N-C) + ammoniumstikstof (N-NH₄)
- nitraatstikstof (N-NO₃)
- nitrietstikstof (N-NO₂)

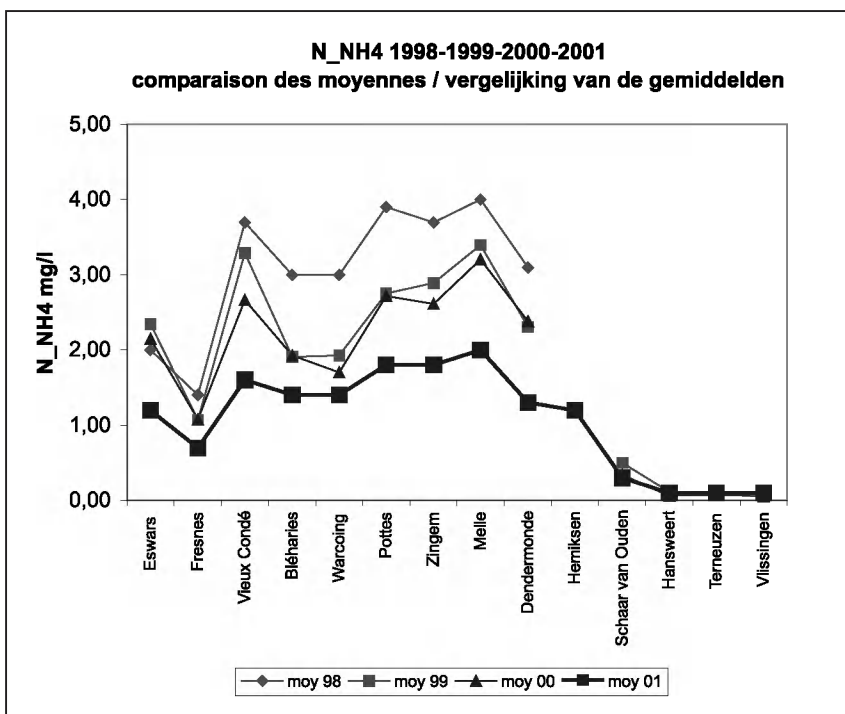
Waar de eerste twee vormen hoofdzakelijk van huishoudelijke en industriële oorspong zijn, zijn de laatste twee vormen afkomstig van de oxidatie van de eerste vormen, van landbouwpraktijken (overschot aan meststoffen die door uitspoeling mee worden afgevoerd) en van industriële activiteiten.

3.1 Kjeldahl-stikstof N-NTK . Ammoniumstikstof N-NH₄

De lengteprofielen 2000-2001 voor elk van deze parameters zijn gelijklopend en worden gekenmerkt door :

- een daling van Eswars tot Fresnes: verdunning en/of nitrificatie
- een plotse stijging tussen Fresnes en Vieux-Condé: lozing, vooral vanuit industriële activiteiten, van de Haine
- in 2000 een snelle daling van Vieux Condé tot Warcoing: nitrificatie en/of verdunning door de Scarpe en andere zijrivieren. In 2001 moet eerder gesproken worden over een stabilisatie, mede omdat de waarden in Vieux-Condé lager zijn dan in de voorgaande jaren
- een onregelmatige evolutie stroomafwaarts: zelfzuiverende werking en lozingen:
 - een stijging in Pottes: toevoer uit het stroomgebied van de Spierebeken
 - een daling tot Zingem (in 2001 eerder een stabilisatie)
 - een stijging in Melle: toevoer vanuit Gentbrugge en stroomafwaarts uitmondende, verontreinigde zijbeken waarvan de vuilvracht stroomopwaarts gestuurd wordt door de getijdenwerking
 - daling tot Dendermonde.
 - stabilisatie te Hemiksem door de aanvoer vanuit de Rupel.
- een daling tot Schaar van Ouden Doel ingevolge verdunning met zeewater.
- voor de punten van het estuarium lopen de profielen bijna door elkaar, met lage waarden ingevolge verdunning.

Ten opzichte van 1998 stelt men, voor elk jaar, een daling van de concentraties vast in alle punten, met uitzondering van Eswars.

Deze daling is significant en daaruit kan de conclusie getrokken worden dat de waterkwaliteit van de Schelde verbeterd is voor de parameters N-NTK en N-NH₄.

Dit kan te wijten zijn aan het verdunningseffect en/of aan de vermindering van de toevoer onder meer van de Haine, van de Scarpe en ten Zuidoosten van Gent respectievelijk ter hoogte van Vieux-Condé en Bléharies. Deze daling heeft een invloed tot Zingem.

Te Melle kan de daling toegeschreven worden aan de ingebruikname van de rioolwaterzuiveringsinstallaties van Destelbergen, Merelbeke, Wichelen en Wetteren. In Dendermonde is er een gunstige invloed van de verbetering van de Dender.

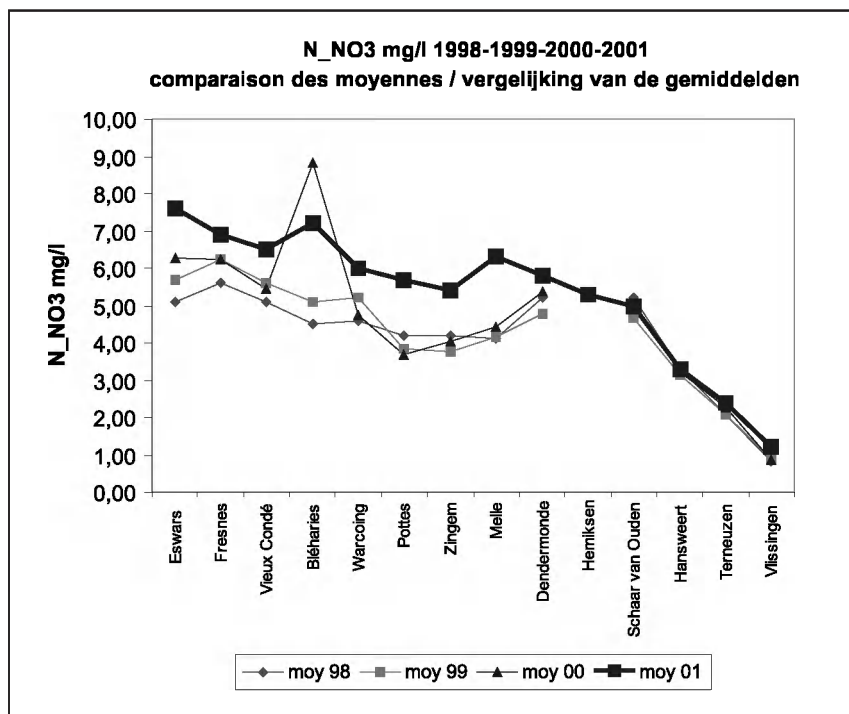
Voor het estuarium heeft zich geen belangwekkende evolutie van de situatie voorgedaan.

3.2 Nitraatstikstof $N-NO_3$, Nitrietstikstof $N-NO_2$

Nitraatstikstof $N-NO_3$ De lengteprofielen 2000-2001 laten volgend beeld zien :

- daling van de concentratie van Eswars tot Vieux-Condé:
 - waarschijnlijk verdunning en/of daling van de toevoer van de Haine
- stijging tussen Vieux-Condé en Bléharies:
 - nitrificatie van de gereduceerde stikstofvormen en, sinds eind 2000, grotere vuilvrucht via de Scarpe ingevolge de ingebruikname van het zuiveringsstation van Arras
- vermindering van Warcoing tot Zingem:
- nitrificatie
- stijging tot Melle
- nitrificatie of grotere aanvoer vanuit stroomafwaarts gelegen bronnen (getijdenwerking)
- regelmatige daling tot Hemiksem

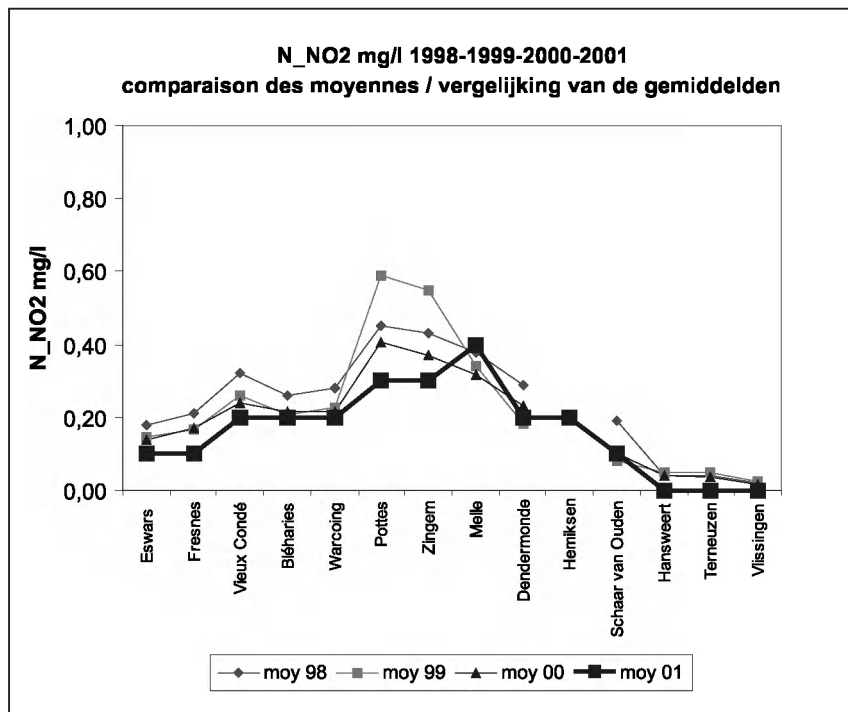
De concentraties liggen in 2001 significant hoger t.o.v. de voorgaande jaren van Eswars tot Dendermonde (geen metingen in Hemiksem tot juli 2000). De redenen daarvoor zijn zeer waarschijnlijk de betere nitrificatie-omstandigheden in 2001 dan in 1998-1999-2000, maar ook de grotere toevoeren ingevolge de met nitraten verrijkte freatische grondwaterlagen; de inbedrijfstelling van waterzuiveringsinstallaties (grotere toevoer van geoxideerde stikstof dan de toevoer van gereduceerde stikstof) en de lagere denitrificatie ingevolge de aanwezigheid van zuurstof in grotere hoeveelheden.

3.2.2 Nitrietstikstof N-NO₂

Nitrieten zijn onstabiele verbindingen die ontstaan bij denitrificatie en nitrificatie en giftig zijn voor vissen.

De gemiddelde concentraties 2000-2001 zijn lager dan die van 1998, wellicht door de verbeterde zuurstof-huishouding.

De grafieken tonen een toename van Eswars tot Melle, met stijgingen te Vieux-Condé, Pottes en Melle. De extreem hoge maxima (> 1 mg N/l) die in 1998-2000 te Pottes werden opgetekend, werden in 2001 niet meer gemeten.

4 Fosforverbindingen

Deze kunnen afkomstig zijn van huishoudelijk en industrieel afvalwater en van afspoeling van akkerlanden. De verhouding (orthofosfaat/totaal fosfor) varieert voor elk punt binnen een bepaalde verhouding (zie bijlage 4).

Voor elk punt kan men, als men het gemiddelde neemt van de 4 jaren die als referentie worden genomen, constateren dat de gemeten waarden binnen een bereik liggen rond de gemiddelde waarde van :

± 10% voor de punten Eswars, Fresnes, Vieux Condé, Warcoing

± 20% voor de punten Pottes, Zingem, Melle, Dendermonde, Schaar van Ouden Doel, Terneuzen, Vlissingen

± 25% voor de punten Bléharies, Hansweert.

Wat de concentraties en verdeling in de tijd betreft, kan men stellen dat deze verhouding ongeveer constant is in de tijd voor elk punt.

Daarentegen constateert men een duidelijke vermindering van deze verhouding wanneer men van stroomopwaarts naar stroomafwaarts gaat voor het gedeelte « zoet water » (Eswars 77.8% - Dendermonde 44% en in 2001 25% voor Hemiksem).

Deze daling kan mogelijk toe te schrijven zijn aan :

- ofwel een preferentiële assimilatie van de orthofosfaten
- ofwel belangrijkere fosforlozingen stroomafwaarts van Bléharies.

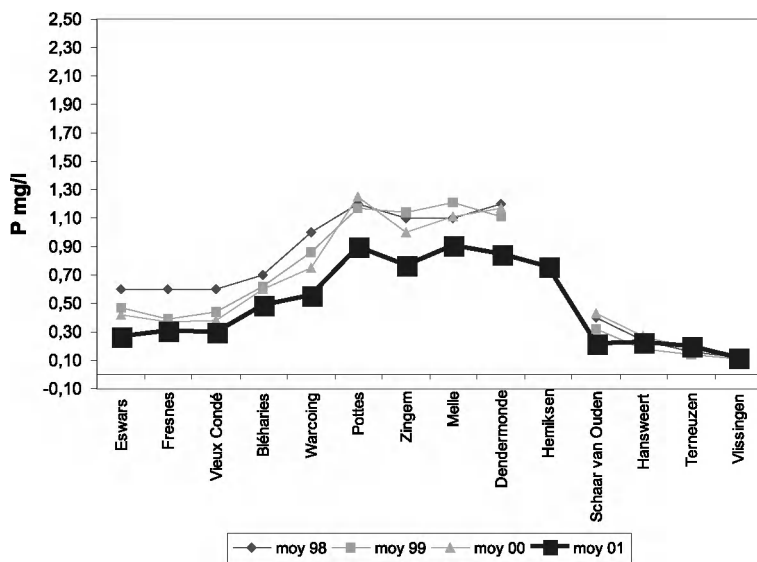
4.1 P-totaal

Over het gehele lengteprofiel zijn de waarden van 2001 lager dan die van 2000.

- van Eswars tot Vieux-Condé: vrij constante gehalten te verklaren door het feit dat er geen nieuwe toevoer in 2001 is en doordat het zelfreinigend vermogen de toevoer compenseert.
- van Vieux-Condé tot Pottes: geleidelijke stijging te wijten aan huishoudelijke toevoer vanuit Doornik en vanuit het bekken van de verschillende Spierebeken.
- van Pottes tot Hemiksem: lichte schommelingen

Voor zoutwaterpunten lopen de grafieken voor de voorbije vier jaren geheel over elkaar, met zeer lage concentraties.

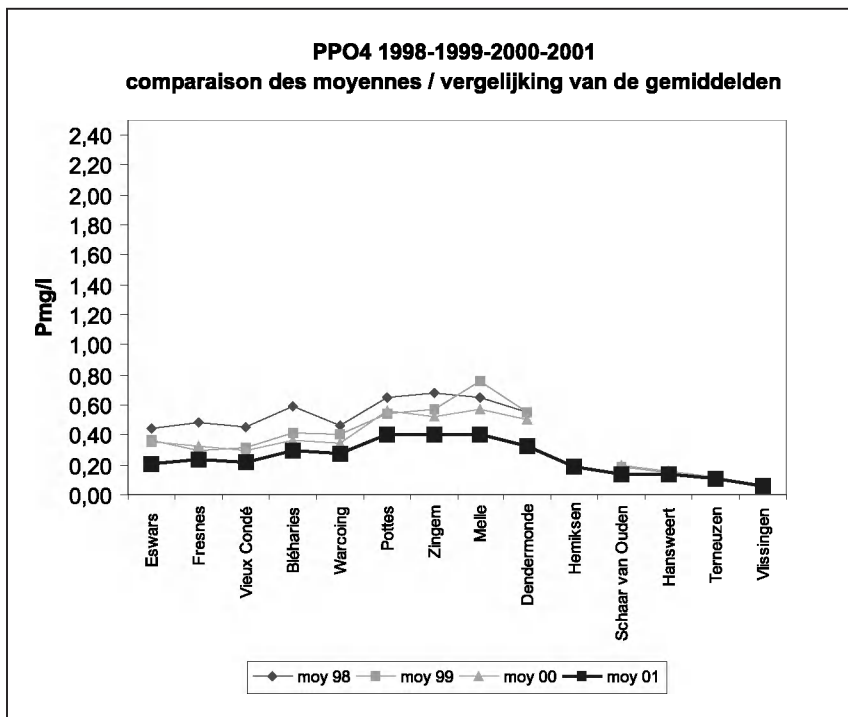
Ptotal mg/l 1998-1999-2000-2001
comparaison des moyennes / vergelijking van de gemiddelden

4.2 Orthofosfaten P-PO₄⁼

Voor deze parameter, lagere waarden in 2001 vergeleken met voorgaande jaren van Esvars tot Dendermonde.

Zelfde opmerkingen als voor totaal fosfor.

5 Geleidbaarheid – Chloride – Sulfaat

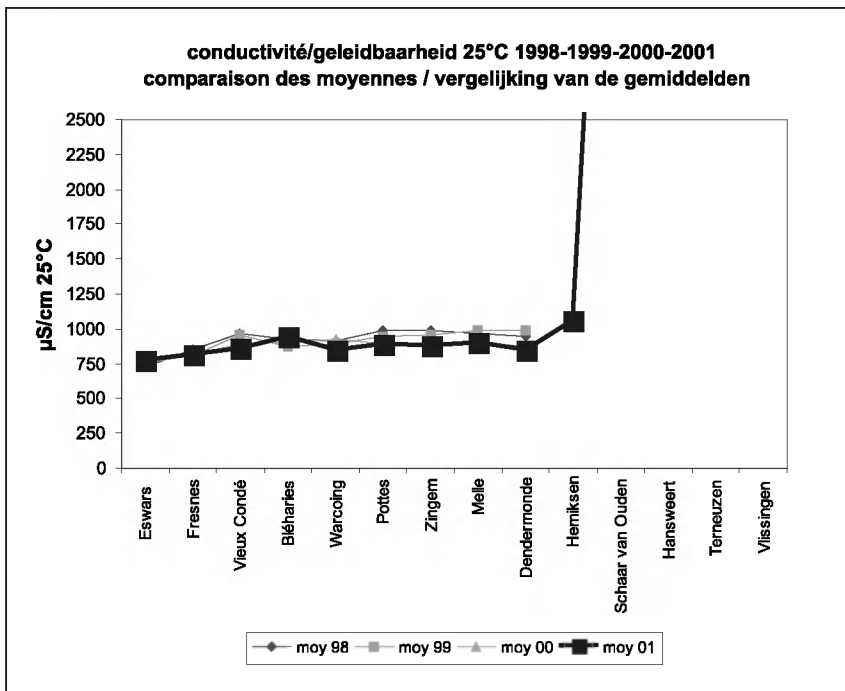
5.1 Geleidbaarheid

Deze parameter geeft het gehalte weer aan opgeloste zouten in water.

Uit de gemiddelde lengteprofielen kan een geleidelijke stijging worden afgeleid die toe te schrijven is aan de toevoer van opgeloste zouten tot Warcoing in 2000 en tot Bléharies in 2001. Na de piek is er een geleidelijke daling van de geleidbaarheid tot Dendermonde.

De verdunning door minder geleidbaar water is de enige mogelijke verklaring voor deze daling

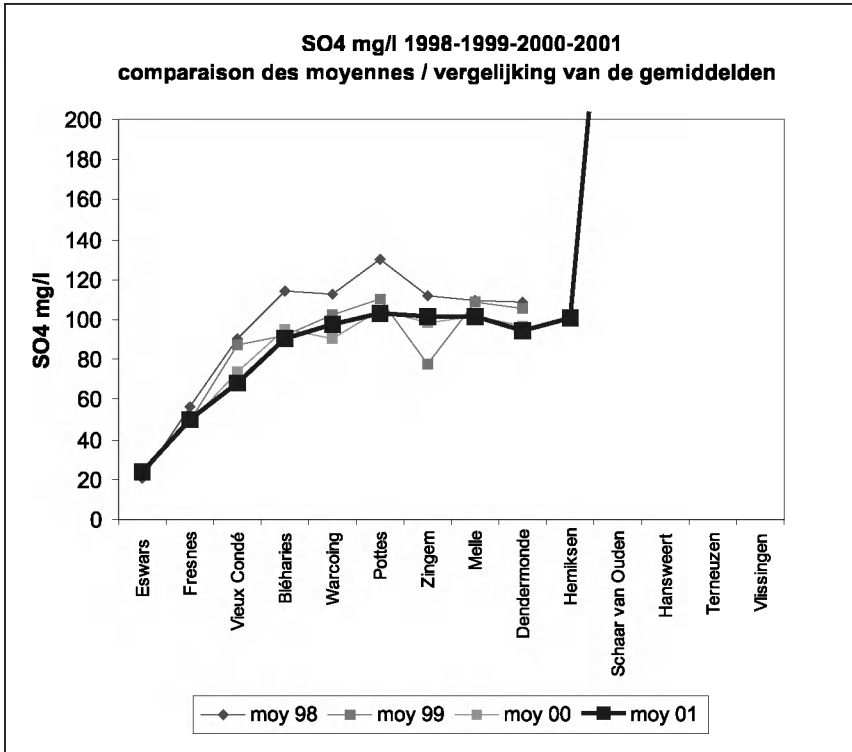
De in Hemiksem in 2001 gemeten waarden geven het effect weer van het zeewater bij bepaalde monsternemingen.

5.2 Sulfuur

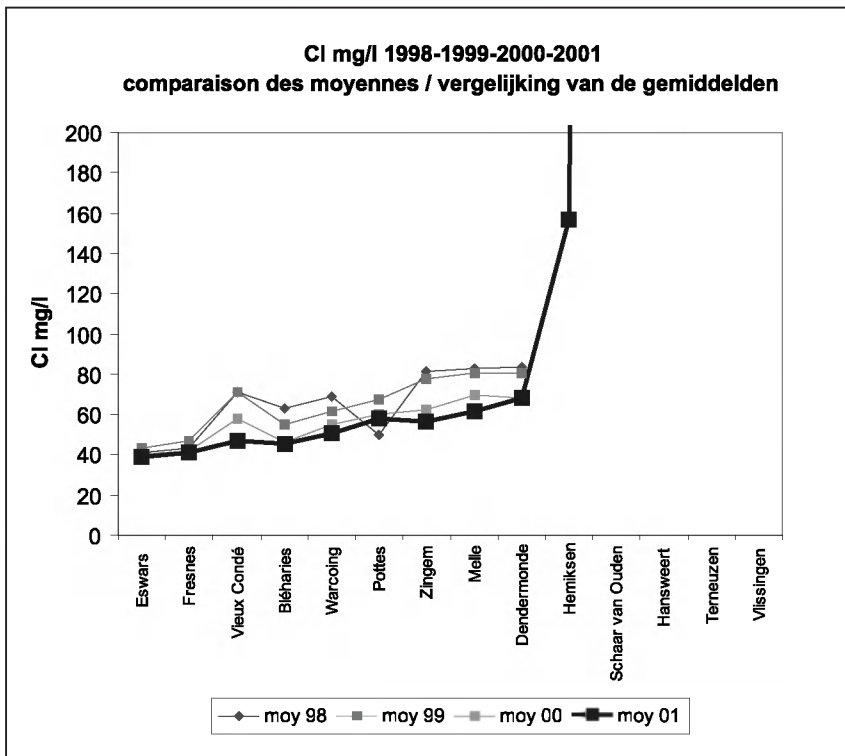
Het lengteprofiel is gekenmerkt door een sterke stijging van Eswars tot Bléharies die waarschijnlijk te wijten is aan de afwatering van het mijnbekken. Stroomafwaarts van dit punt is er een quasi constant gehalte, behoudens de in Pottes waargenomen piek. Vanaf Schaar van Ouden Doel stijgen de concentraties sterk (zoutwaterpunten)

De concentraties van 1999 t.e.m. 2001 zijn vergelijkbaar. Zij liggen lager dan die van 1998.

5.3 Chloride

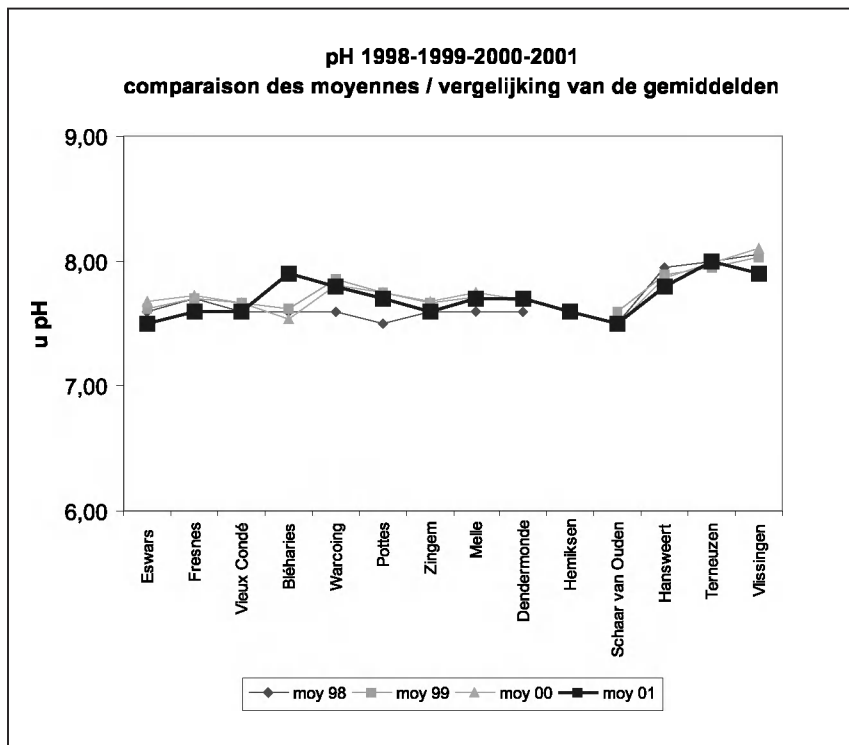
Uit de lengteprofielen blijken een geleidelijke stijging van de concentraties van Eswars tot Dendermonde.

5.4 Zuurtegraad

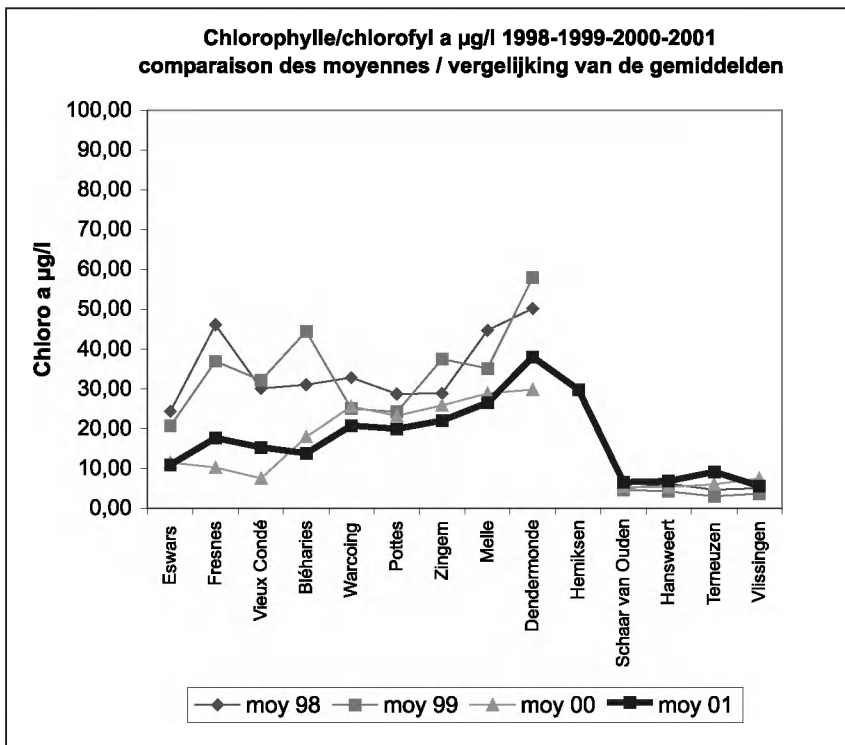
Behoudens voor het meetpunt in Bléharies overlappen de lengteprofielen van de jaargemiddelde pH's elkaar praktisch volledig voor de jaren 1999-2000-2001 voor alle punten, inclusief die van het estuarium. Daaruit blijkt dat het water van de Schelde goed gebufferd is.

De stijging in 2001 bij Bléharies kan vandaag niet worden verklaard.

5.5 Chlorofyl a

Het lengteprofiel van 2000 en 2001 toont een geleidelijke toename van het gehalte aan chlorofyl-a of chlorofyl a, van Eswars tot Dendermonde, met evenwel een lichte afname tussen Fresnes en Bléharies. De grotere beschikbaarheid van voedingsstoffen en de tragere stromingssnelheid op bepaalde trajecten liggen aan de basis van deze stijging. Vanaf Dendermonde dalen de concentraties, met lage waarden op de zoutwaterpunten. De concentraties liggen in 2001 lager dan in 1998-1999.

CONCLUSIE

Welke ook de in aanmerking genomen parameter zij (met uitzondering van de nitraten), in vergelijking met de jaren 1998 tot 2000 is er in 2001 een gevoelige verbetering van de kwaliteit van de Schelde voor wat betreft de gemeten concentraties.

Blijft deze conclusie duurzaam ? Wij kunnen het alleen maar wensen.

Door zich te beperken tot de concentraties kan het zijn dat een in werkelijkheid belangrijkere vuilvracht in 2001 t.o.v. de voorgaande jaren door de metingen niet zichtbaar is. Dit is een reden om voorzichtig optimistisch te zijn.

“Daarenboven zijn we nog een heel eind verwijderd van omstandigheden die voldoen aan de vereisten van de Europese Kaderrichtlijn Water.”

Annexe / bijlage 1

	Substances-paramètres	Stoffen - parameters
1	Conductivité	Geleidbaarheid
2 *	Température	Temperatuur
3	pH	pH
4 *	Oxygène dissous %	Opgeloste zuurstof %
5	Oxygène dissous mg/l	Opgeloste zuurstof mg/l
6	DCO (Demande chimique en oxygène)	CZV Chemisch zuurstofverbruik
7	DBO5 Demande biochimique en oxygène)	BZV5 Biochemisch zuurstofverbruik
8	Azote Kjeldahl	Kjeldahl stikstof
9	Ammoniaque NH ₄	Ammonium NH ₄
10	Nitrates NO ₃	Nitraat NO ₃
11	Nitrites NO ₂	Nitriet NO ₂
12 *	Ammoniac P-NH ₃	Ammoniak P-NH ₃
13	Phosphore total	Totaal fosfor
14	Orthophosphates PO ₄	Orthofosfaat PO ₄
15	Chlorure Cl	Chloriden Cl
16	Sulfate SO ₄	Sulfaat SO ₄
17	MeS (Matières en Suspension)	Zwevend stoffen
18	Chlorophylle a	Chlorofyl a
19 *	Indice biologique	Biologische index

Annexe 2

Substances à l'essai

Cd
Zn
Cu

Simazine
Atrazine
Diuron
Lindane

Fluoranthène
Benzo(b)fluoranthène
Benzo(k)fluoranthène
Benzo(a)pyrène
Benzo(ghi)peryène
Indéno(1,2,3-cd)pyrène
Somme HAP

Bijlage 2

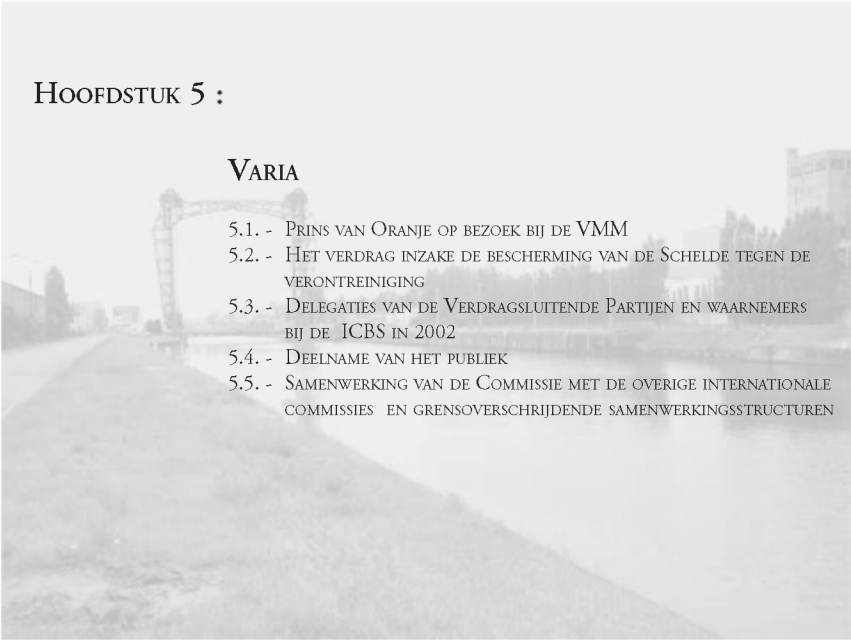
Stoffen op proef

Cd
Zn
Cu

Simazine
Atrazine
Diuron
Lindaan

Fluorantheen
Benzo(b)fluorantheen
Benzo(k)fluorantheen
Benzo(a)pyreen
Benzo(ghi)perylen
Indéno(1,2,3-cd)pyreen
Som PAK's

HOOFDSTUK 5 :

VARIA

- 5.1. - PRINS VAN ORANJE OP BEZOEK BIJ DE VMM
- 5.2. - HET VERDRAG INZAKE DE BESCHERMING VAN DE SCHELDE TEGEN DE VERONTREINIGING
- 5.3. - DELEGATIES VAN DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN EN WAARNEMERS BIJ DE ICBS IN 2002
- 5.4. - DEELNAME VAN HET PUBLIEK
- 5.5. - SAMENWERKING VAN DE COMMISSIE MET DE OVERIGE INTERNATIONALE COMMISSIES EN GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKINGSSTRUCTUREN

5. VARIA

5.1. Prins van Oranje op bezoek bij de ICBS

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Willem-Alexander, zeer begaan met het milieu, bracht op initiatief van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) op 29 mei 2001 een bezoek aan het Schelde Stroomgebied.

Niettegenstaande onze noorderburen al decennia lang werk maken van integraal waterbeleid, leek het de ZKH Prins van Oranje - die voorzitter is van de Commissie Integraal Waterbeheer - nuttig ook de Belgische aanpak van naderbij te bekijken.

ZKH de kroonprins van Nederland luisterde naar uiteenzettingen over het waterbeleid van het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en ging per fiets op excursie in het Scheldebekken. In de voormiddag bracht de Prins van Oranje een bezoek per fiets aan de ecologische herstelprojecten van het Brussels Instituut voor Milieubeheer betreffende het groene en blauwe netwerk van Brussel. 's Avonds maakte het gezelschap een boottocht op de overwelfde Antwerpse ruïnen. Daar bouwt Aquafin NV momenteel een complexe waterzuiveringsinstallatie.

Op 29 mei 2001 ontving de ICBS Z.K.H. de Prins van Oranje voor een werkbezoek aan het Scheldebekken.

Er werd o.m. een bezoek gebracht aan het natuurherstel-project in de zijbekkens van de Woluwe te Brussel. Per boot werd van Brussel naar Antwerpen gevaren waar een ondergrondse boottocht werd gemaakt in de plaatselijke Ruïen.

Uit de gerichte vragen van de prins bleek enerzijds zijn kennis van de waterproblematiek en anderzijds zijn interesse in onze aanpak van het integrale waterbeleid.

5.2. Het verdrag inzake de bescherming van de Schelde

Op 26 april 1994 is in Charleville-Mézières (F) het Verdrag inzake de internationale bescherming van de Schelde door de vijf Partijen met een grondgebied in het Scheldestroomgebied, Frankrijk, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest (ondertekend te Antwerpen op 17 januari 1995), het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Nederland ondertekend “ernaar strevend de kwaliteit van de Schelde te waarborgen, door zich ervoor in te spannen verdere verontreiniging te voorkomen en de huidige toestand te verbeteren” en “de bestaande samenwerking te versterken tussen de Staten en Gewesten die betrokken zijn bij de bescherming en het gebruik van het Scheldewater”. Op 9 maart 1998 is de Commissie in Antwerpen plechtig geïnstalleerd na ratificatie van het Verdrag door de Parlementen van de Partijen.

Dit Verdrag (zie volledige tekst in bijlage 5) richt de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) op, een samenwerkingsverband met vijftien opdrachten (zie art. 5 bijlage 5). Deze opdrachten strekken er met name tot het bepalen, verzamelen en evalueren van de gegevens, te verstrekken door de Verdragsluitende Partijen, elk met betrekking tot haar grondgebied, teneinde de bronnen van verontreiniging te identificeren die een wezenlijk effect hebben op de kwaliteit van de Schelde, het afstemmen van de monitoring van de kwaliteit via een homogeen meetnet, et formuleren van streefdoelen en een actieprogramma ter verbetering van de waterkwaliteit en zijn ecosysteem, het verzekeren van een regelmatige evaluatie hiervan en et uitbrengen van adviezen en aanbevelingen. Tevens moeten zij de Commissie toelaten als forum te fungeren voor de informatieuitwisseling over het waterbeleid, over de projecten met grensoverschrijdende effecten op de rivier en op de kanalen en beken in zijn stroomgebied, over de best beschikbare technieken en het bevorderen van de samenwerking inzake wetenschappelijk onderzoek en bestrijding en preventie van calamiteuze verontreinigingen.

In dit kader bestaat de Commissie uit vijf delegaties van de Verdragsluitende Partijen (art. 6:1), heeft een samenwerkingsstructuur opgezet met werkgroepen om ze in haar taken bij te staan (art. 6:3); zij wordt vertegenwoordigd door de Voorzitter (art. 6:7), en beschikt over een permanent secretariaat dat in Antwerpen is gevestigd (art. 6:6) (zie het organisatieschema van de Commissie).

5.3 Delegaties van de Verdragsluitende Partijen en waarnemers bij de ICBS in 2001

Artikel 6, punt 1 van het Verdrag bepaalt dat de Commissie bestaat uit delegaties van de Verdragsluitende Partijen en elke Verdragsluitende Partij benoemt ten hoogste acht afgevaardigden, onder wie een delegatie-leider. Deze delegaties kunnen zich ter vergadering laten bijstaan door deskundigen. Hun samenstelling in 1999 gaat in bijlage 1.

Wat de waarnemers betreft heeft de Commissie, conform artikel 7, paragraaf 1 van het Verdrag, de federale Staat België en de Europese Commissie toegelaten. De lijst van hun vertegenwoordigers gaat in bijlage 1. Van de bij paragraaf 2 betrokken waarnemers is er nog geen enkele benoemd. De praktische modaliteiten zijn opgenomen in artikel 7 van het huishoudelijk en financieel reglement.

Voor wat betreft de door paragraaf 2 betrokken waarnemers, werd nog geen enkele toegelaten. In de Plenaire Vergadering te Rijsel op 29 oktober 1999 is de Commissie evenwel tot een principiële overeenstemming gekomen om de niet-gouvernementele organisaties voor de volgende Plenaire Vergadering uit te nodigen volgens nog te bepalen procedures.

5.4 Deelname van het publiek

Voor wat betreft de deelname van het publiek, werden voor de tweede maal vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties, natuurbeschermingsverenigingen, verenigingen van gebruikers of waterproducenten in de Plenaire Vergadering van de ICBS van Brussel op 24 oktober 2001 uitgenodigd. Deze NGO's hebben hun standpunten over de werkzaamheden van de ICBS naar voren gebracht en hun eigen werkzaamheden in het Schelde stroomgebied toegelicht. Voorts hebben zij de wens uitgedrukt een adviesforum van de NGO's voor het stroomgebiedsdistrict in te stellen.

5.5 Samenwerking van de Commissie met de overige internationale commissies en grensoverschrijdende samenwerkingsstructuren

Met het oog op de afstemming van het waterbeleid van grensoverschrijdende rivieren en meren volgt het secretariaat continu de werkzaamheden verband houdende met de grensoverschrijdende rivieren zoals de Maas en de Rijn, de Saar en de Moezel, de Donau en de Elbe en van de Europese Commissie en het UNECE Water Verdrag voor zover die betrekking hadden op stroomgebieden. Met name heeft het zich op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen m.b.t. de Europese kaderrichtlijn water, preventie van calamiteuze verontreinigingen en harmonisatie van meetnetten voor het oppervlaktewater.

Op 16 en 17 september 1999 zijn de secretarissen van de grensoverschrijdende riviercommissies te Wilhelmshafen bijeengekomen, op initiatief van de Commissie voor de Bescherming van de Waddenzee, ter afstemming van hun acties, ervaringsuitwisseling met externe communicatie via Internet, ter voorbereiding van de Millenniumproblematiek en voortgang te boeken in de harmonisatie van de meetnetten.

CONCLUSIES EN TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

In 2001 werd de rol van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde door alle oeverstaten van de Schelde erkend. De ICBS is hét forum voor overleg en internationale samenwerking voor de Schelde. De Commissie speelde een faciliterende rol voor de acties die de verschillende Verdragspartijen op het gebied van water hebben ondernomen en heeft, met name via het Schelde Actieprogramma, bijgedragen tot het totstandkomen van gemeenschappelijke initiatieven ter verbetering van de waterkwaliteit van de Schelde. De Ministersconferentie van 30 november 2001 en het bezoek van ZKH de Prins van Oranje waren twee belangrijke mijlpalen in dit verband.

Teneinde gevolg te geven aan de juridisch bindende verplichting om samen de Europese Kaderrichtlijn Water met inachtneming van een strict tijdpad te implementeren, hebben de Verdragspartijen besloten tot de oprichting van het Internationale Stroomgebiedsdistrict van de Schelde dat niet alleen het hele Scheldestroomgebied omsluit, maar zich ook uitstrekt tot het Grevelingenmeer en de Oosterschelde in Nederland, de Polders (Ijzer) in het Vlaamse Gewest, de regio Duinkerke en de stroomgebieden van de AA, de Canche en de Somme in Frankrijk. Het bijbehorende kustwater maakt eveneens deel uit van het district. Ook het grondwater wordt in de werkzaamheden meegenomen. Het is in dat kader dat in de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde de multilaterale coördinatie voor de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn zal plaatsvinden.

Teneinde te komen tot een integraal waterbeheer werd de ICBS ermee belast om ook het multilaterale overleg te organiseren over de maatregelen die dienen te worden genomen om bij te dragen tot het afzwakken van de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte, met inbegrip van de preventieve maatregelen.

Voor deze nieuwe fase in de samenwerking rond de Schelde, die van fundamenteel belang is gelet op het verplichte karakter ervan, is een heroverweging van de werkorganisatie van de ICBS geboden. In het verlengde van het SAP en met het oog op de continuïteit van de werkzaamheden van de werkgroepen zal de werkorganisatie dienen te worden aangepast aan de opdracht om voor eind 2004 het overkoepelende gedeelte van de toestandsbeschrijving - zoals vereist in de Kaderrichtlijn Water - gezamenlijk op te stellen. Het Verdrag van Charleville-Mézières zal eveneens worden herzien in het licht van deze nieuwe taken en de uitbreiding van de bevoegdheden van de ICBS. Dit zijn de prioritaire taken voor 2002.

Bovendien hebben de waterdirecteuren het Internationale Stroomgebiedsdistrict van de Schelde - gelet op de specifieke kenmerken ervan (internationaal, kleine omvang, hoge bevolkingsdichtheid, uiteenlopende functies van het water, grote druk op het milieu) - gekozen als piloot-district om de begeleidingsdocumenten voor de implementatie van de Kaderrichtlijn Water te testen en eventuele aanbevelingen voor de lidstaten te formuleren. Daartoe hebben de Verdragspartijen van de ICBS, in het kader van Interreg, het zogenaamde Scaldit-project voorbereid. Dankzij dit project zouden de delegaties over meer middelen kunnen beschikken zodat zij effectief de rol van internationaal piloot-district voor deze eerste fase van de toepassing van de Kaderrichtlijn Water op zich kunnen nemen. Dit project zal eind 2002 worden goedgekeurd. Verwacht wordt dat Scaldit loopt van 2003 tot 2005 en dat het Vlaamse Gewest dit project zal trekken.

Dit zijn erg belangrijke taken met het oog op een goede samenwerking in de toekomst. Onze prioriteit bestaat erin de Kaderrichtlijn Water op consistente wijze te implementeren. Laten we onze krachten bundelen en de weg bereiden voor een integraal waterbeleid. Op die manier zullen wij in Europa het voorbeeld kunnen geven.

PERMANENT SECRETARIAAT VAN DE ICBS

ICBS - CIPE

Theaterbuilding, 19^e verdieping

Italiëlei 124, bus 93

B - 2000 ANTWERPEN

telefoon: +32 (0)3 206 06 80

fax : +32 (0)3 206 06 81

e-mail: sec@icbs-cipe.com

Arnould LEFEBURE
Secretaris generaal (Hoofd van het secretariaat)

Michel BRUYNEEL
Uitvoerend secretaris

Veerle DE BROUWER
Secretariaat

Jeoffrey DULLAERT
Secretariaat

BIJLAGE 1 - 2

Delegaties van de Verdragsluitende Partijen en vertegenwoordigers van de waarnemers in de ICBS in 2001

Delegaties van de Verdragsluitende Partijen in de ICBS

Franse Republiek

- de heer Pierre ARIOLA, *delegatieleider*, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- de heer Jean-Paul RIVAUD, Ministerie Ruimtelijke Ordening en Milieu, Directie Water
- de heer Jean-René LECERF, Vice-Voorzitter van de Conseil général du Nord
- de heer Bernard BRILLET, regionaal directeur, Regionale Directie Milieu Nord-Pas-de-Calais (DIREN)
- de heer Philippe GUILLARD, Directeur van de Agence de l'Eau Artois-Picardie
- de heer Martial GRANDMOUGIN, adjunct-Directeur van de Agence de l'Eau Artois-Picardie
- de heer Pierre-Frank CHEVET, Regionale Directie Industrie, Onderzoek en Milieu (DRIRE)
- de heer François NAU, Directie bevaarbare waterlopen Nord-Pas-de-Calais
- de heer Daniel BOIS, Voorzitter, Levende Schelde

Koninkrijk der Nederlanden

- de heer Herman DIJK, delegatieleider, Directeur Water, Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- de heer Carel COLIJN, Hoofdingenieur Directeur Milieu en Waterstaat, Provincie Zeeland
- mevrouw Leny POPPE de LOOFF, Wethouder gemeente Vlissingen, Vereniging Nederlandse Riviergemeenten
- de heer Michiel van der ZEE, Directeur Economische Samenwerking, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- de heer Wennemar CRAMER, Directoraat-Generaal Milieu, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
- de heer Wijnand BROEDERS, Hoofd ingenieur-directeur, Rijkswaterstaat Directie Zeeland, Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- de heer Martin BELJAARS, Hoofd ingenieur-directeur, Rijksinstituut voor Kust en Zee, Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- de heer Carel de VILLENEUVE, Directie Water, Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- de heer Paul SAAGER, deskundige-delegatiesecretaris, Directie Water, Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- de heer Eric SCHAMP, delegatieleider, Adjunct-Directeur-Generaal, Brussels Instituut voor Milieubeheer
- de heer Jean-Pierre JANSSENS, secretaris, Brussels Instituut voor Milieubeheer
- de heer Thierry VARET, Ministerie van Uitrustingen en Vervoer
- de heer Alain LEFEBVRE, Inspecteur-Generaal, Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Administratie van Uitrustingen en Vervoer werd als Voorzitter van de IBCBS voor de periode 2001-2002 benoemd
- de heer Jean-Pol ROSIERE, Directeur, Administratie Uitrustingen en Vervoer
- de heer Jean-Marie KINDERMANS, Secretaris-Generaal van de Brusselse Intercommunale voor de sanering

Vlaams Gewest

- de heer Frank VAN SEVENCOTEN, *delegatieleider*, Administrateur-generaal, VMM
- de heer Stan BEERNAERT, directeur-generaal, Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, VMW.
- de heer Rik DE BAERE, adjunct-kabinetschef in het kabinet van mevrouw Vera Dua, Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw, afgevaardigde van de Vlaamse Minister voor Leefmilieu
- de heer Jozef VAN HOOFF, Afdelingshoofd, Administratie Waterwegen en Zeewezen, afgevaardigde van de heer Steve Stevaert, Minister vice-president van de Vlaamse regering en minister bevoegd voor de openbare Werken
- de heer Patrick MEIRE, professor aan de Universitaire Instelling Antwerpen, voor de directeur van het Instituut voor Natuurbehoud
- de heer Dirk UYTENDAELE, adjunct van de directeur, voor de voorzitter van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
- de heer Pieter KERREMANS, administrateur-generaal, Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- de heer Jean PAUWELS, secretaris van de Vlaamse delegatie, Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
- mevrouw Marie-Paule Devroede, adjunct van de directeur, Afdeling Water, voor de Directeur-generaal van de Administratie Milieu, Natuur, Land- en Waterbeheer.

Waals Gewest

- de heer Philippe BOURY, *delegatieleider*, Conseiller du Michel Foret, Ministre de l'Aménagement du territoire, de l'Urbanisme et de l'Environnement
- mevrouw Anne TRENTLS, Attachée, Hoofddirectie Natuurbehoud en Leefmilieu
- de heer Claude DELBEUCK, Directeur-generaal, Hoofddirectie Natuurbehoud en Leefmilieu
- de heer Thierry DETIFFE, Technisch-Directeur, SPGE (Société Publique de Gestion de l'Eau)
- de heer Gonzague DELBAR, Directeur, IPALLE (Intercommunale de propreté publique des Régions de Péruwelz, Ath, Leuze, Lessines, Enghien et du Tournaisis)
- mevrouw Michèle BRAUN verantwoordelijke voor het beheer van de zuiveringsstations, IBW (Intercommunale pour l'aménagement et l'expansion économique du Brabant Wallon)
- de heer Yves DELFORGE, Vice-Président, Commission Consultative pour la Protection des eaux contre la pollution
- mevrouw Marie-Christine LAHAYE, Cabinet du Ministre Daras, Cellule Environnement
- de heer José SMITZ, Directeur van het Centre Environnement van de Universiteit van Luik, deskundige

Vertegenwoordigers van Waarnemers in de ICBS

Koninkrijk België

- de heer Robert JANSSENS, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- de heer George PICHOT, B.M.M. (Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee)

Europese Commissie

- de heer D.G.LAWRENCE, Hoofd eenheid DG.XI.D1
- de heer Helmut BLÖCH, Head of Sector Water DG11 - D1

ICBM

- de heer Roel ZIJLMANS, *Secretaris-generaal*, Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas (ICBM – CIPM)
- de heer Paul RACOT, *Uitvoerend secretaris*, Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas (ICBM – CIPM)

BIJLAGE 3 - Samenstelling werkgroepen 2001

WG1 : Waterkwaliteit	WG2 : Emissies	WG2-1 : Calamiteuze verontreinigingen
W. BROEDERS Voorzitter	M. GRANDMOUGIN Voorzitter	G. de VRIES Voorzitter
Frankrijk	Frankrijk	Frankrijk
J.M. JOURNET	O. RAMACKERS	O. RAMACKERS
P. BERNARD B. BRILLET P. VERDEVOYE J. CHAPON	J.P. DENYS A. PHILIPPON	J.P. DENYS A. PHILIPPON B. BRILLET F. VINATIER
Waals Gewest	Waals Gewest	Waals Gewest
B. TRICOT	F. PAULUS	D. DAGNELIES
A. TRENTELS D. WYLOCK J.P. DESCY	A. TRENTELS M. AMAND	O. DEKYVERE
Vlaams Gewest	Vlaams Gewest	Vlaams Gewest
T. WARMOES	L. DE ROECK	K. MERGAERT
J. PAULUSSEN P. MEIRE M. FLORUS A. OVAERE J. CROMPHOUT	J. CROMPHOUT M. VAN DER WEEEN S. VAN VOLSEM P. SCHRYVERS	J. CROMPHOUT M. VAN DER WEEEN P. SCHRYVERS T. WARMOES
Brussels hoofdstedelijk Gewest	Brussels hoofdstedelijk Gewest	Brussels hoofdstedelijk Gewest
		P. DELCOMMUNE
D. PIREAUX M. TILMANT	T. VARET E. LACASSE	
Nederland	Nederland	Nederland
M. BELJAARS	P. DONK	S. BOROWSKI
B. van ECK L. SANTBERGEN	S. BOROWSKI G. DE VRIES B. VAN ECK	P. HUIJSER

WGDircad : Kaderrichtlijn Water communicatie	WGExtCom : Externe meetnet	WGMnt : Homogeen meetnet	WGBio : Biologisch
J. PAUWELS Voorzitter	M. VAN PETEGHEM Voorzitter	P. BERNARD Voorzitter	P. VERDEVOYE
Frankrijk	Frankrijk	Frankrijk	Frankrijk
J.P. RIVAUD	M. GRANDMOUGIN	J.M. JOURNET	J.M. JOURNET
M. GRANDMOUGIN M. MAHIEU	C. DERICQ C. DIEVAL A. LEMINOR	J. CHAPON E. PIQUE	
Waals Gewest	Waals Gewest	Waals Gewest	Waals Gewest
J. SMITZ	V. BINET	D. WYLOCK	J.P. DESCY
A. TRENTELS S. RODESCH	A TRENTELS	P. VAN DAMME BOSSCHE	J.P. VANDEN
Vlaams Gewest	Vlaams Gewest	Vlaams Gewest	Vlaams Gewest
	D. UYTENDAELE	T. WARMOES	T. WARMOES
V. VANDEN LANGENBERG F. VANDERSTRAETEN		E. DE WULF	P. MEIRE CL. BELPAIRE
Brussels hoofdstede- lijk Gewest	Brussels hoofdstede- lijk Gewest	Brussels hoofdstede- lijk Gewest	Brussels hoofdstede- lijk Gewest
J.P. JANSSENS			
S. RODESCH	X. NUYENS D. PIREAUX		
Nederland	Nederland	Nederland	Nederland
P. SAAGER	L. SANTBERGEN	B. van ECK	L. SANTBERGEN
G. DE VRIES	A. NIJHUIS	B DAUWE	B. BIJ DE VAATE
Duitsland			
H. BERG W. SODDEMANN H. STULGIES U. FROTSCHER-HOOF			
ICBM			
R. ZIJLMANS P. RACOT			

BIJLAGE A - TEKST VAN HET VERDRAG

INTERNATIONAAL VERDRAG INZAKE DE BESCHERMING VAN DE SCHELDE CHARLEVILLE-MEZIERE, 26 APRIL 1994

De Regeringen van het Koninkrijk der Nederlanden, de Franse Republiek, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest,

Partijen bij dit Verdrag inzake de bescherming van de Schelde,

Ernaar strevend de kwaliteit van de Schelde te waarborgen, door zich ervoor in te spannen verdere verontreiniging te voorkomen en de huidige toestand te verbeteren,

Ervan overtuigd dat dit een dringende taak is,

Verlangend de bestaande samenwerking te versterken tussen de Staten en Gewesten die betrokken zijn bij de bescherming en het gebruik van het Scheldewater, in de geest van het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, gesloten te Helsinki op 17 maart 1992,

Gelet op het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoost-Atlantische Oceaan, gesloten te Parijs op 22 september 1992,

zijn het volgende overeengekomen :

ARTIKEL 1 : Begripsbepalingen

In dit Verdrag wordt verstaan onder :

- a) "Schelde" : de Schelde vanaf haar bron tot aan haar monding in zee, daarbij inbegrepen de Zeeschelde en de Westerschelde;
- b) "riviersysteem van de Schelde" : de Schelde, alsmede alle daarop al dan niet rechtstreeks afwaterende waterlopen en kanalen op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen;
- c) "stroomgebied van de Schelde" : het gebied dat afwatert op de Schelde of op haar zijrivieren;
- d) "Commissie" : de Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde tegen verontreiniging.

ARTIKEL 2 : Doel van het Verdrag

1. In de geest van het Verdrag van Helsinki inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren werken de Verdragsluitende Partijen samen, rekening houdend met hun gemeenschappelijke belangen en met de bijzondere belangen van elk van hen, in een geest van goede nabuurschap, teneinde de kwaliteit van de Schelde te behouden en te verbeteren.

2. Ten behoeve van de internationale samenwerking inzake de Schelde stellen de Verdragsluitende Partijen een Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde tegen verontreiniging in.

ARTIKEL 3 : Beginselen van de samenwerking

1. Om het doel, gesteld in artikel 2 van dit Verdrag, te bereiken, nemen de Verdragsluitende Partijen maatregelen die betrekking hebben op het gehele gedeelte van het stroomgebied gelegen op hun grondgebied.
2. Bij hun handelen laten de Verdragsluitende Partijen zich leiden door de volgende beginselen :
 - a) het voorzorgsbeginsel, uit hoofde waarvan het treffen van maatregelen ter vermindering van mogelijke wezenlijke grensoverschrijdende effecten van het lozen van gevaarlijke stoffen niet wordt uitgesteld om de reden dat het bestaan van een causaal verband tussen de lozing van die stoffen enerzijds en een mogelijk wezenlijk grensoverschrijdend effect anderzijds niet volledig door wetenschappelijk onderzoek is aangetoond;
 - b) het beginsel van preventie, uit hoofde waarvan in het bijzonder schone technologie wordt toegepast, onder economisch aanvaardbare voorwaarden;
 - c) het beginsel dat de beheersing en de vermindering van verontreiniging bij voorrang aan de bron moet plaatsvinden, uit hoofde waarvan de Verdragsluitende Partijen zich ervoor inspannen de beste beschikbare technologieën en de meest milieuveilige handelwijzen ter vermindering van de lozingen van gevaarlijke stoffen vanuit puntbronnen en diffuse bronnen, onder economisch aanvaardbare voorwaarden, toe te passen;
 - d) het beginsel dat de vervuiler betaalt, uit hoofde waarvan de kosten van maatregelen ter voorkoming, beheersing en vermindering van de verontreiniging worden gedragen door de vervuiler.
3. De Verdragsluitende Partijen handelen op vergelijkbare wijze in het gehele stroomgebied, teneinde verstoring van de mededinging te voorkomen.
4. De Verdragsluitende Partijen spannen zich, elk voor zich, ervoor in om met passende maatregelen een integraal beheer van het stroomgebied van de Schelde te verwezenlijken.
5. De Verdragsluitende Partijen overleggen gezamenlijk teneinde de voorwaarden voor een duurzame ontwikkeling van de Schelde en van haar stroomgebied te verzekeren.
6. De Verdragsluitende Partijen beschermen en waar mogelijk verbeteren de kwaliteit van het aquatisch ecosysteem van de Schelde, onder andere door inrichtingsmaatregelen en door geleiding van het gebruik van de rivier.
7. De bepalingen van dit Verdrag doen geen afbreuk aan het recht van de Verdragsluitende Partijen om afzonderlijk of gezamenlijk strengere maatregelen aan te nemen en toe te passen dan die uit hoofde van dit Verdrag.
8. De bepalingen van dit Verdrag doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen van Verdragsluitende Partijen die voortvloeien uit andere verdragen, voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit Verdrag en verband houdend met het doel ervan.

ARTIKEL 4 : Kwaliteit van de waterbodem

1. Met het oog op de bescherming van de Schelde en in het kader van de activiteiten van de Commissie informeren de Verdragsluitende Partijen elkaar over hun beleid inzake het beheer van de sedimenten van de Schelde en stemmen zij dit beleid naar behoefte op elkaar af.
2. De Verdragsluitende Partijen beperken zoveel mogelijk het storten en terugstorten, alsmede de verplaatsing in benedenstroomse richting, van verontreinigde baggerspecie in de Schelde.

ARTIKEL 5 : Taken van de Commissie

De taken van de Commissie zijn de volgende :

- a) het bepalen, verzamelen en evalueren van de gegevens, te verstrekken door de Verdragsluitende Partijen, elk met betrekking tot haar grondgebied, teneinde de bronnen van verontreiniging te identificeren die een wezenlijk effect hebben op de kwaliteit van de Schelde;
- b) het afstemmen van de programma's van de Verdragsluitende Partijen voor de bewaking van de waterkwaliteit, teneinde te komen tot een homogeen meetnet;
- c) het opstellen van inventarissen van, en het bevorderen van de uitwisseling van informatie over, de bronnen van verontreiniging bedoeld in punt (a) van dit artikel;
- d) het opstellen, met het oog op hun uitvoering door de Verdragsluitende Partijen, elk voor zich, van streefdoelen en van een actieprogramma dat met name maatregelen bevat, gericht op alle soorten puntbronnen en diffuse bronnen van verontreiniging, teneinde de waterkwaliteit en meer in het algemeen het ecosysteem te behouden en te verbeteren;
- e) het met regelmaat uitvoeren van gecoördineerde evaluaties van de doeltreffendheid van het actieprogramma, bedoeld in punt (d) van dit artikel;
- f) het dienen als kader voor de uitwisseling van informatie over het waterbeleid van de Verdragsluitende Partijen;
- g) het dienen als kader voor de uitwisseling van informatie over de projecten die zijn onderworpen aan een effectrapportage en die een wezenlijk grensoverschrijdend effect hebben op de kwaliteit van de Schelde, met inachtneming van de op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen van kracht zijnde wetgeving;
- h) het bevorderen van de samenwerking en de uitwisseling van informatie inzake de beste beschikbare technologieën;
- i) het aanmoedigen van de samenwerking in het kader van de programma's voor wetenschappelijk onderzoek, met name op het gebied van fysisch, chemisch en ecologisch onderzoek en van het onderzoek van de visstand;
- j) het dienen als kader voor de bespreking van te ondernemen acties met betrekking tot de grensoverschrijdende zijrivieren en kanalen van het riviersysteem van de Schelde;
- k) het uitbrengen van adviezen of aanbevelingen aan de Verdragsluitende Partijen over de in dit Verdrag voorziene samenwerking;

- l) het organiseren van de samenwerking tussen de verschillende nationale of regionale waarschuwings- en alarmnetten en het bevorderen van de uitwisseling van informatie met het oog op het voorkomen en het bestrijden van calamiteuze verontreiniging;
- m) het samenwerken met andere Internationale Commissies die vergelijkbare taken vervullen voor aangrenzende watersystemen;
- n) het uitbrengen van een jaarverslag over haar werkzaamheden, dat openbaar wordt gemaakt, alsook van elk ander verslag dat zij dienstig acht;
- o) het behandelen van alle zaken binnen het toepassingsgebied van dit Verdrag, die de Verdragsluitende Partijen haar in onderlinge overeenstemming opdragen.

ARTIKEL 6 : Samenstelling en werkwijze van de Commissie

- 1. De Commissie bestaat uit delegaties van de Verdragsluitende Partijen. Elke Verdragsluitende Partij benoemt ten hoogste acht afgevaardigden, onder wie een delegatieleider. De benoemingen dienen voor de eerste maal plaats te vinden binnen drie maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag. De delegaties kunnen zich ter vergadering laten bijstaan door deskundigen.
- 2. Het voorzitterschap van de Commissie wordt afwisselend door iedere Verdragsluitende Partij voor de duur van twee jaar uitgeoefend. De Verdragsluitende Partij die het voorzitterschap uitoefent wijst een van de leden van haar delegatie aan als Voorzitter van de Commissie. De Voorzitter treedt tijdens de vergaderingen van de Commissie niet op als woordvoerder van zijn delegatie.
- 3. De Commissie vergadert eenmaal per jaar, daartoe bijeengeroepen door de Voorzitter, en voorts op verzoek van ten minste twee delegaties. De Commissie kan sommige van haar vergaderingen op ministerieel niveau houden. De Commissie stelt naar behoefte werkgroepen in om zich bij haar taken te laten bijstaan. Ter regeling van haar werkzaamheden neemt de Commissie een huishoudelijk reglement aan.
- 4. De Commissie neemt haar beslissingen in aanwezigheid van alle delegaties van de Verdragsluitende Partijen en met eenparigheid van stemmen. Stemonthouding van een enkele delegatie staat eenparigheid niet in de weg. Elk der Verdragsluitende Partijen beschikt over één stem.

Indien de Regering van het Koninkrijk België later toetreedt tot dit Verdrag, beschikt zij over stemrecht wat de beslissingen betreft die betrekking hebben op aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren krachtens de Belgische Grondwet. In dit geval beschikken de Regeringen van de Belgische Gewesten bij de beslissingen niet over stemrecht.

- 5. De werktalen van de Commissie zijn in het Frans en het Nederlands.
- 6. De Commissie beschikt over een permanent secretariaat, gevestigd in Antwerpen, om zich bij haar taken te laten bijstaan.
- 7. Ten einde de taken uit te oefenen die haar in dit Verdrag zijn toebedeeld, bezit de Commissie rechtspersoonlijkheid. Zij geniet op het grondgebied van elk der Verdragsluitende Partijen de handelingsbevoegdheid die noodzakelijk is voor de vervulling van haar taken. De Commissie wordt vertegenwoordigd door haar Voorzitter.

De Commissie beslist over de aanwerving en het ontslag van personeel en beschikt in het bijzonder over de bevoegdheid om contracten af te sluiten in het kader van de uitoefening van haar taken, roerende en onroerende goederen te verwerven en te vervreemden, alsook in rechte op te treden.

ARTIKEL 7 : Waarnemers

1. De Commissie laat op hun verzoek als waarnemer toe :
 - a) elke Staat die geen Partij is bij dit Verdrag en waarvan een deel van het grondgebied is gelegen in het stroomgebied van de Schelde;
 - b) de Europese Gemeenschap.
2. De Commissie kan op hun verzoek als waarnemer elke Intergouvernementele Organisatie of Commissie toelaten waarvan de bekommernissen vergelijkbaar zijn met de hare.
3. De waarnemers kunnen, zonder stemrecht, deelnemen aan de vergaderingen van de Commissie en kunnen in de Commissie elke informatie of elk verslag, verband houdend met het doel van dit Verdrag, inbrengen.

ARTIKEL 8 : Kosten van de Commissie

1. Elke Verdragsluitende Partij draagt de kosten van haar vertegenwoordiging in de Commissie en in de werkgroepen.
2. Zij dragen de overige aan de werkzaamheden van de Commissie verbonden kosten, daaronder begrepen die van het secretariaat, overeenkomstig de volgende verdeelsleutel :

- Koninkrijk der Nederlanden	:	10%
- Franse Republiek	:	30%
- Waals Gewest	:	10%
- Vlaams Gewest	:	40%
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest	:	10%

De Commissie kan, in geval van latere toetreding of uittreding van een Verdragsluitende Partij of van naar haar oordeel bijzondere activiteiten, een andere verdeelsleutel bepalen.

ARTIKEL 9 : Inwerkingtreding

1. Elke Ondertekenende Partij deelt aan de Regering van Frankrijk die hierbij wordt aangeduid als depositaris van dit Verdrag, mee wanneer aan de voor haar vereiste interne procedures voor de inwerkingtreding van dit Verdrag is voldaan.
2. De depositaris bevestigt onmiddellijk de datum van ontvangst van deze mededelingen en stelt de andere Ondertekenende Partijen in kennis. Het Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de ontvangst van de laatste mededeling.

ARTIKEL 10 : Latere toetreding

1. Dit Verdrag staat open voor toetreding door elke Staat bedoeld in artikel 7, lid 1, (a).
2. De akten van toetreding worden neergelegd bij de depositaris die onmiddellijk de datum van hun ontvangst bevestigt en de andere Verdragsluitende Partijen in kennis stelt.
3. Dit Verdrag treedt in werking ten aanzien van elke Staat bedoeld in lid 1 van dit artikel op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de neerlegging van zijn akte van toetreding.

ARTIKEL 11 : Opzegging

Na het verstrijken van een periode van drie jaar na zijn inwerkingtreding kan dit Verdrag te allen tijde door elk der Verdragsluitende Partijen worden opgezegd met inachtneming van een termijn van zes maanden door middel van een aan de depositaris te richten verklaring.

ARTIKEL 12 : Authentieke teksten

Dit Verdrag, opgesteld in één exemplaar, in de Franse en de Nederlandse taal, waarbij beide teksten gelijkelijk authentiek zijn, zal worden neergelegd in de archieven van de depositaris die daarvan een gewaarmerkt afschrift zal doen toekomen aan elk der Ondertekenende Partijen.

OPGEMAAKT te Charleville-Mézières, op 26 april 1994

Voor de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Didier Gosuin

Voor de Regering van het Vlaams Gewest
Norbert De Batselier

Voor de Regering van de Franse Republiek
Michel Barnier

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden
Hanja Maij-Weggen

Voor de Regering van het Waals Gewest
Guy Lutgen

HUISHOUELIJK EN FINANCIËEL REGLEMENT

ARTIKEL 1 : BEDRIJFSJAAR

Het bedrijfsjaar van de commissie is het kalenderjaar.

ARTIKEL 2 : VOORZITTERSCHAP VAN DE COMMISSIE

1. Het voorzitterschap van de Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde wordt achtereenvolgens uitgeoefend door een lid van de delegatie van :
het Vlaams Gewest,
het Koninkrijk der Nederlanden,
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
de Franse Republiek,
het Waals Gewest.
Het eerste voorzitterschap verstrijkt eind 1998 ¹.
2. Indien een verdragspartij afziet van de uitoefening van haar voorzitterschap, neemt de volgende verdragspartij het voorzitterschap op zich.
3. Bij verhindering van de voorzitter van de commissie wordt deze vervangen door een ander lid van de delegatie van de betreffende verdragspartij.
4. De voorzitter van de commissie heeft tot taak de verbinding tussen de Commissie en het secretariaat te verzekeren, de vergaderingen van de commissie te leiden, initiatieven te nemen en de commissie voorstellen te doen met het oog op de goede werking van de commissie en alle taken uit te oefenen die de commissie hem toevertrouwt.

ARTIKEL 3 : SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIES

1. Elke delegatie deelt aan het secretariaat de naam van haar leden en die van haar delegatieleider mee. Veranderingen in de samenstelling van haar delegatie deelt zij zo spoedig mogelijk mee. Het secretariaat doet hiervan mededeling aan de overige delegaties.
2. Elke delegatie deelt aan het secretariaat voor de vergaderingen van de commissie het aantal en de namen van de deelnemende afgevaardigden en de eventuele deskundigen mee.

¹ Door de Commissie in de plenaire vergadering van 12 juni 1997 verlengd van 31.12.97 tot 31.12.98

ARTIKEL 4 : PLENAIRE VERGADERING

1. De voorzitter nodigt de delegaties twee maanden vòòr de plenaire vergadering uit door middel van een brief gericht aan de delegatieleiders. De brief is vergezeld van de ontwerp-agenda.
2. Elke delegatie beschikt over een termijn van een maand om de agendapunten voor te stellen die zij behandeld wil zien, zo mogelijk voegt zij een toelichtende notitie bij.
3. De delegaties die een buitengewone plenaire vergadering wensen te beleggen, leggen dit voorstel, vergezeld van een ontwerp-agenda en een toelichtende notitie voor aan de voorzitter van de commissie. De voorzitter heeft dan 15 dagen om de overige delegaties te raadplegen over de ontwerp-agenda en volgt dan de procedures van artikel 4, leden 1 en 2.
4. In dringende gevallen kan de voorzitter, na raadpleging van alle delegatieleiders over een agenda, een plenaire vergadering bijeenroepen.
5. De agenda wordt aan het begin van de vergadering vastgesteld.

ARTIKEL 5 : SCHRIFTELIJKE BESLUITVORMING

1. Buiten de vergaderingen kan de commissie, op voorstel van de voorzitter, over dringende kwesties langs schriftelijke weg beslissingen nemen. Elke delegatie kan, door middel van een brief van de delegatieleider aan de voorzitter, een daartoe strekkend verzoek doen.
2. De voorzitter zal de delegaties, door middel van een brief aan de delegatieleiders, vragen zich binnen een termijn van een maand over een ontwerp-besluit uit te spreken.
3. Wanneer binnen deze maand geen eenparige overeenstemming is bereikt over het ontwerp-besluit, dan geldt het als afgewezen.
4. De voorzitter stelt elke delegatie van het resultaat van deze besluitvormingsprocedure in kennis.

ARTIKEL 5 bis : GOEDKEURING VAN DE VERSLAGEN²

1. De verslagen van de plenaire vergaderingen en werkgroepen, met inbegrip van de bijlagen ervan, worden via de schriftelijke procedure goedgekeurd, respectievelijk door de Delegatieleiders van de plenaire en van werkgroepen.
2. De delegaties beschikken over een termijn van één maand om hun opmerkingen aan het Secretariaat te formuleren.
 - na het verstrijken van deze termijn worden de documenten geacht te zijn goedgekeurd
 - de delegatie die opmerkingen formuleert verspreidt deze zelf al dan niet aan de overige delegaties
 - het Secretariaat behandelt de opmerkingen in samenspraak met de delegatie die de opmerkingen heeft gemaakt
 - het goedgekeurde verslag wordt aan dezelfde procedure onderworpen, maar met een termijn van 15 dagen

² Beslissing van de Commissie op de plenaire vergadering van 24 oktober 2001

- wanneer na de termijnen nog steeds geen overeenstemming is bereikt, komt het de Voorzitter van de ICBS toe een besluit te nemen over het te geven gevolg.

ARTIKEL 6 : WERKGROEPEN

1. De commissie legt bij de instelling van werkgroepen hun mandaat schriftelijk vast. De commissie kan de mandaten naar behoefte bijstellen of werkgroepen opheffen.
2. Op voordracht van de voorzitter wijst de commissie de voorzitters van de werkgroepen voor de duur van ten hoogste twee jaar aan, met de mogelijkheid van verlenging. De voorzitters van de werkgroepen dienen zoveel mogelijk lid van een delegatie in de commissie te zijn.
3. De voorzitters van de werkgroepen hebben tot taak de vergaderingen van hun werkgroep te leiden, initiatieven in het kader van hun mandaat te nemen en voorstellen met het oog op de goede werking van de werkgroep te doen. De voorzitters brengen ten minste éénmaal per jaar, tijdens een plenaire vergadering, verslag uit van de stand van de werkzaamheden in hun werkgroep.
4. Elke delegatie deelt aan het secretariaat de namen van de leden van haar delegatie in elke werkgroep mee. Veranderingen in de samenstelling van haar delegatie deelt zij zo spoedig mogelijk mee. Het secretariaat doet hiervan mededeling aan de voorzitter van de werkgroep en aan de overige delegatie

ARTIKEL 7 : WAARNEMERS

1. De in artikel 7, lid 1, van het verdrag bedoelde waarnemers ontvangen een uitnodiging en de stukken voor de vergaderingen van de commissie. Voor de werkgroepen ontvangen de waarnemers de agenda's en, op verzoek, de desbetreffende stukken.
2. De commissie neemt een beslissing over het toelaten van de in artikel 7, lid 2, van het verdrag bedoelde waarnemers tot de vergaderingen van de commissie of/en van de werkgroepen. De commissie stelt de voorwaarden voor hun toelating vast.
3. De commissie kan uit haar eigen kring deelnemers als waarnemers voor vergaderingen van andere organisaties aanwijzen.

ARTIKEL 8 : EXTERNE ADVIEZEN

De commissie kan beslissen in een plenaire vergadering van de commissie of een vergadering van één van haar werkgroepen personen toe te laten die een bijzondere deskundigheid hebben of een bijzondere betrokkenheid hebben bij een te bespreken punt. De toelating geldt alleen voor dat specifieke punt van de agenda. Aan de toelating kunnen voorwaarden worden verbonden.

³ De aan deze personen toe te zenden documenten worden aan de instemming van de Voorzitter voorgelegd die de delegatieleiders hiervan voorafgaandelijk informeert.

³ Beslissing van de Commissie op de plenaire vergadering van 24 oktober 2001

ARTIKEL 9 : SECRETARIAAT VAN DE COMMISSIE

1. Het secretariaat ondersteunt de commissie en de werkgroepen van de commissie in de uitvoering van alle taken. Het secretariaat behandelt met name de administratieve zaken van de commissie en bereidt de vergaderingen voor.
2.
 - a. De commissie benoemt een secretaris-generaal en een uitvoerend secretaris voor een hernieuwbare termijn van 5 jaar. Onder het gezag van de voorzitter leidt de secretaris-generaal de werkzaamheden van het secretariaat.
 - b. Bij verhindering van de secretaris-generaal wordt deze vervangen door de uitvoerend secretaris.
3. Het secretariaat voert de opdrachten uit die hem zijn toevertrouwd door de commissie. In dat verband wordt het met name met de volgende taken belast :
 - a. het secretariaat ontvangt, vertaalt en verspreidt de documenten van de delegaties, van de commissie en van de werkgroepen;
 - b. het secretariaat zorgt voor de praktische voorbereiding van de vergaderingen (uitnodigingen, lokalen, tolken, documenten, enz.);
 - c. het verzorgt het secretariaat van de vergaderingen van de commissie en van alle werkgroepen, het waakt erover dat alle documenten worden opgesteld in de werktalen van de commissie en dat deze worden toegestuurd aan de leden van de commissie en van de werkgroepen;
 - d. het secretariaat stelt de documenten op, op basis van de bijdragen van de delegaties van de verdragspartijen en zorgt voor het verspreiden ervan;
 - e. het secretariaat archiveert de documenten en verslagen;
 - f. het secretariaat verzekert bovendien de dagelijkse taken van een secretariaat (telefoon, typewerk).
4. De leden van het secretariaat bewaren in hun contacten met de delegaties van de verdragspartijen hun neutraliteit en zijn gebonden door de vertrouwelijkheid van hun ambt.
5. De commissie keurt de algemene verdeling van de taken en van de functies goed. Zij keurt de weddeschalen goed en herziert deze regelmatig.

ARTIKEL 9bis : DIENSTREIZEN VAN HET SECRETARIAAT⁴

1. Goedkeuring
 - 1.1 Voor zendingsoopdrachten van leden van het secretariaat naar landen die niet tot de Verdragspartijen behoren, is de goedkeuring vereist van de Voorzitter.
 - 1.2 Zendingsoopdrachten op het grondgebied van de Verdragspartijen, vallen onder de verantwoordelijkheid van de Secretaris-generaal.

⁴ Beslissing van de Commissie op de plenaire vergadering van 9 maart 1998

2. Vergoeding

Voor de vergoeding m.b.t. de dienstreizen van de leden van het secretariaat, verblijfskosten en kilometervergoeding, geldt de desbetreffende regeling die van kracht is bij de Vlaamse Milieumaatschappij en gelden de schalen die bij de Vlaamse Milieumaatschappij van toepassing zijn voor de rangen A4, A3 en A2.

ARTIKEL 9ter : VERLOFREGELING⁴

1. Voor het verlof van de leden van het secretariaat is de regeling van toepassing die van kracht is bij de detacherende instelling.
2. De organisatie van de verlofregeling valt onder de verantwoordelijkheid van de Secretaris-generaal. Deze laatste legt de verlofregeling op het secretariaat ter goedkeuring voor aan de Voorzitter.

ARTIKEL 10 : PLAATSING VAN DESKUNDIGEN BIJ HET SECRETARIAAT

1. Een verdragspartij kan aan de commissie voorstellen één of meerdere deskundigen voor een beperkte tijdsduur bij het secretariaat te plaatsen. In het door de commissie genomen aannemingsbesluit dienen de taken van de deskundige(n) en de duur van zijn of hun opdrachten te worden vastgesteld.
2. De geplaatste deskundigen volgen het in het secretariaat van kracht zijnde arbeidsreglement.
3. De kosten van deze terbeschikkingstelling komen, tenzij de commissie anders beslist, ten laste van de betrokken verdragspartij.

ARTIKEL 11 : WERKTALEN

1. Tijdens de vergaderingen van de commissie en van haar werkgroepen wordt op adequate wijze in en vanuit de werktalen getolkt.
2. De documenten van de commissie en van de werkgroepen dienen in de werktalen beschikbaar te zijn.

ARTIKEL 12 : FINANCIIEEL REGLEMENT

1. Elke uitgave wordt binnen de perken van de begroting uitgevoerd. De begroting kan voorschotten en een bedrijfskapitaal bevatten.
2. De begroting wordt opgedeeld in een afdeling werking en een afdeling investering en per aard van de uitgaven. Van het investeringsmateriaal wordt een inventaris bijgehouden.
3. Referentiemunt : Euro⁵

⁴ Beslissing van de Commissie op de plenaire vergadering van 9 maart 1998

⁵ Beslissing van de Commissie op de plenaire vergadering van 29 oktober 1999: BEF vervangen door Euro

4. Eenmaal per jaar tijdens een plenaire vergadering legt de voorzitter, samen met het rapport van de accountants, aan de commissie rekenschap af van de afgesloten rekeningen in het voorbije jaar, van de begrotingscontrole voor het lopende jaar en van de ontwerp-begroting voor het komende jaar. De commissie stemt in met het afsluiten van de rekeningen van het voorbije jaar en geeft kwijting aan de voorzitter.
Zij keurt de begrotingscontrole van het lopende jaar goed en beslist eventueel over de overdrachten van een begrotingslijn naar een ander jaar.
Zij keurt de begrotingsprognoses van het daaropvolgende jaar goed, welke de berekeningsbasis voor de bijdragen van de verdragspartijen vormen.
5. De bijdragen van de verdragspartijen dienen elk jaar vóór 15 maart te zijn gestort.
6. Uitgaven worden door de voorzitter aangegaan. De voorzitter kan volmacht verstrekken aan de secretaris-generaal. De beschikking in artikel 9.2b is van toepassing.
7. De eventueel onbenutte begrotingsmiddelen, m.i.v. eventuele financieel rente-opbrengsten zullen naar de rekeningen van het daaropvolgende jaar worden overgeboekt.

ARTIKEL 13 : SLOTBEPALINGEN

Dit huishoudelijk en financieel reglement is aangenomen tijdens de plenaire vergadering van de commissie van 5 december 1995. Het treedt in werking op 1 januari 1996.

BIJLAGE C - VERKLARING VAN LUIK

MINISTERSCONFERENTIE BETREFFENDE DE MAAS EN DE SCHELDE

van 30 november 2001 te Luik

VERKLARING

De voor het waterbeheer in het stroomgebied van de Maas en in het stroomgebied van de Schelde verantwoordelijke ministers zijn op 30 november 2001 onder voorzitterschap van de heer Michel Foret, minister van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Milieu van Wallonië, in Luik bijeengekomen.

Aan de conferentie hebben deelgenomen:

Voor de Franse Republiek, de heer Bernard BAUDOT, namens de heer Yves COCHET, Minister van Ruimtelijke Ordening en Milieu

Voor het Koninkrijk der Nederlanden, mevrouw drs. Monique DE VRIES, Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat

Voor het Waals Gewest, de heer Michel FORET, Minister van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Milieu

Voor het Vlaams Gewest, de heer Chris STEENWEGEN, namens mevrouw Vera DUA, Minister van Leefmilieu en Landbouw

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de heer Sébastien RODESCH, namens de heer Didier GOSUIN, Minister van Leefmilieu en Waterbeleid, Natuurbehoud, Openbare Netheid en Buitenlandse Handel

Voor het Koninkrijk België, mevrouw Annemie VERMEYLEN, namens mevrouw Magda AELVOET, Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Voor de Bondrepubliek Duitsland, de heer Dr.-Ing. E.h. Dietrich RUCHAY, namens de heer Jürgen TRITTIN, Bondsminister van Milieu, Natuurbescherming en Nucleaire Veiligheid

Voor het Groothertogdom Luxemburg, de heer Paul HANSEN, namens de heer Michel WOLTER, Minister van Binnenlandse Zaken

Als waarnemers, **vertegenwoordigers van de Europese Commissie en van gouvernementele organisaties**

Als genodigden, **vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties**

De ministers stellen met genoegen vast dat de samenwerking in de schoot van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas (ICBM) en van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) de respectieve acties van de verschillende Partijen heeft bevorderd en heeft bijgedragen tot het nemen van gemeenschappelijke initiatieven ter verbetering van de Maas en de Schelde.

De Europese Richtlijn tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (2000/60/EG), die op 22 december 2000 in werking is getreden, geeft nieuwe krachtige impulsen aan het waterbeleid en voorziet een ruimere afstemming. Deze richtlijn heeft tot doel voor elk stroomgebiedsdistrict een gecoördineerd en geïntegreerd waterbeheer te voeren, de kwaliteit van het water en de ecosystemen te verbeteren en de raadpleging van het publiek te versterken.

Ten einde de door de Kaderrichtlijn voorziene verplichtingen na te komen besluiten de ministers internationale stroomgebiedsdistricten, in de zin van artikel 3 van de Kaderrichtlijn Water, in te stellen voor de Maas, respectievelijk voor de Schelde. De algemene geografische afbakening voor het oppervlaktewater van de internationale stroomgebiedsdistricten "Maas" en "Schelde" wordt daarbij vastgelegd zoals aangegeven op de hierbij gevoegde kaarten (doc. Mconf/01-3 en 4).

De ministers stemmen in met de lijsten van het tot het internationale stroomgebiedsdistrict "Maas" en van het tot het internationale stroomgebiedsdistrict "Schelde" behorende grensoverschrijdende grondwater (doc. Mconf/01-5 en 6).

De ministers benadrukken dat de EU-lidstaten zelf verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, maar zij beschouwen een gecoördineerde aanpak in het stroomgebied van de Maas en van de Schelde als noodzakelijk.

De multilaterale coördinatie voor de tenuitvoerlegging van de Kaderrichtlijn Water op het niveau van het internationale stroomgebiedsdistrict "Maas" zal plaatsvinden in de schoot van de ICBM; op het niveau van het internationale stroomgebiedsdistrict "Schelde" zal deze plaatsvinden in de schoot van de ICBS. De ministers spreken af dat ten aanzien van grensoverschrijdende deelstroomgebieden (grensoverschrijdend oppervlakte-, grond- en kustwater) de coördinatie plaats zal vinden in een passend regionaal kader.

Duitsland en Luxemburg, op dit moment nog geen Partij in de ICBM, nemen op gelijkberechtigde wijze deel aan het overleg en de besluitvorming over deze coördinatie.

De ministers van Duitsland en Luxemburg verklaren dat hun land het voornemen heeft toe te treden tot het Verdrag inzake de Bescherming van de Maas en, vooruitlopend op de formele toetreding, reeds zoveel mogelijk zijn medewerking zal geven aan de werkzaamheden van de ICBM.

De Minister van de Federale regering van België verklaart dat haar land eveneens het voornemen heeft tot het Verdrag inzake de Bescherming van de Maas en tot het Verdrag inzake de Bescherming van de Schelde toe te treden, in het kader van de eigen bevoegdheden en in overeenstemming met de hiertoe bestaande bepalingen in genoemde Verdragen. In afwachting van haar formele toetreding zal de Federale regering zoveel mogelijk haar medewerking verlenen aan de werkzaamheden van de ICBM en de ICBS. In het perspectief van de coördinatie met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de Kaderrichtlijn zal de Belgische Federale Staat zijn bijdrage leveren, onder andere voor wat betreft zijn bevoegdheden over de kustwateren onder Belgische rechtsmacht.

De ministers beslissen om één enkel internationaal stroomgebiedsbeheersplan voor de Maas en één enkel internationaal stroomgebiedsbeheersplan voor de Schelde op te stellen en er de coördinatie van te verzekeren in de schoot van de ICBM, respectievelijk van de ICBS. Zij nemen kennis van de grote lijnen van de structuur van deze beheersplannen, zoals door deze beide Commissies voorgesteld (doc. Mconf/01-7).

De ministers verheugen er zich over dat overeenstemming bestaat over de inhoud en de aard van de coördinatie (doc. Mconf/01-8) alsook over het werkplan voor de kortetermijncoördinatieacties met betrekking tot de Kaderrichtlijn Water (doc. Mconf/01-9), zoals opgesteld door de ICBM en de ICBS.

De planning zal in de schoot van de ICBM en de ICBS worden uitgewerkt, getoetst en aangepast met het oog op het voldoen aan de uitvoeringstermijnen van de Kaderrichtlijn.

Ten einde zich in te spannen om met passende maatregelen een integraal waterbeheer te verwezenlijken, dragen de ministers van de Verdragspartijen bij het Verdrag inzake de Bescherming van de Maas en bij het Verdrag inzake de Bescherming van de Schelde de ICBM en de ICBS op in haar schoot het multilateraal overleg te voeren met het oog op de noodzakelijke maatregelen, daarbij inbegrepen preventieve maatregelen, om bij te dragen aan het afzwakken van de effecten van overstromingen en perioden van droogte. De transnationale werkgroep «hoogwater Maas» zal met dat doel in de ICBM worden geïntegreerd.

Zij keuren het tussentijds evaluatierapport van het Maas Actieprogramma en van het Schelde Actieprogramma goed en dragen de ICBM en de ICBS op om in 2003 een voorstel te doen voor de tweede fase van hun Actieprogramma, dat rekening houdt met de implicaties van de Kaderrichtlijn Water en de nieuwe opdrachten die aan hen zijn toevertrouwd.

De ministers geven opdracht aan de ICBM en de ICBS om de noodzakelijke middelen te evalueren voor de uitvoering van deze taken, zowel wat organisatie betreft als voor de noodzakelijke personele en financiële middelen

Zij dragen eveneens de ICBM en de ICBS op aanpassingen van het Verdrag inzake de Bescherming van de Maas en het Verdrag inzake de Bescherming van de Schelde voor te stellen, ingevolge de huidige beslissingen.

Opgemaakt te Luik, op 30 november 2001

Voor de Franse Republiek,
w.g. Bernard BAUDOT

Voor het Koninkrijk der Nederlanden,
w.g. Monique DE VRIES

Voor het Waals Gewest,
w.g. Michel FORET

Voor het Vlaams Gewest,
w.g. Chris STEENWEGEN

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
w.g. Sébastien RODESCH

Voor het Koninkrijk België,
w.g. Annemie VERMEYLEN

Voor de Bondrepubliek Duitsland,
w.g. Dietrich RUCHAY

Voor het Groothertogdom Luxemburg,
w.g. Paul HANSEN

DISTRICT DE L'ESCAUT
SCHELDE DISTRICT

BIJLAGE E - LIJST VAN HET GRENSOVERSCHRIJDENDE GRONDWATER IN HET INTERNATIONAAL STROOMGEBIEDSDISTRICT “SCHELDE”

Nummer Numéro	Naam Nom	Land / Gewest Pays / Région
1	Carboon kalk Calcaire carbonifère	F+W+VL
2	Krijt van het Haine bekken Crétacé du bassin de la Haine	F+W
3	Cambro-siluur van het massief van Brabant (sokkel) (West) Socle cambro-silurien du massif du Brabant (Ouest)	VL+W
4	Cambro-siluur van het massief van Brabant (sokkel) (Oost) Socle cambro-silurien du massif du Brabant (Est)	BR+VL+W
5	Landeniaan (Grandglise) Landénien (Grandglise)	F+VL
6	Brusseliaan Bruxellien	BR+VL+W
7	Landeniaan (tusfsteen van Lincent) Landénien (tuffeau de Lincent)	VL+W
8	Krijt van het Zenne en Dijle bekken Crétacé des bassins de la Dyle et de la Senne	BR+VL+W
9	Krijt van Haspengouw Crétacé de Hesbaye	VL+W
10	Kempens Aquifersysteem Système aquifère de Campine	NL+VL
11	Ledo-Paniseliaan Lédo-Panisélien	NL+VL

Stroomgebiedsbeheersplan van de SCHELDE

Te coördineren taken

Voor de coördinatie van de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water voor het internationale stroomgebieds-district van de Schelde werden eerst de algemene principes vastgelegd.

Verder wordt de beschrijving van de te coördineren taken weergegeven in tabelvorm aan de hand van bijlage VII, deel A, van de Richtlijn, dat alle elementen van het stroomgebiedsbeheersplan omvat, namelijk de algemene beschrijving van de kenmerken van het stroomgebiedsdistrict, het overzicht van de significante belastingen en effecten, de beschermde gebieden, de monitoring, de milieudoelstellingen, de economische analyse, het maatregelenprogramma, de registers van de gedetailleerde programma's, de raadpleging van het publiek en de lijst van de bevoegde autoriteiten.

Algemene principes:

Zonder afbreuk te doen aan de verantwoordelijkheid van de Lidstaten voor de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, maken de Oeverstaten/gewesten een internationaal stroomgebiedsbeheersplan op bestaande uit een overkoepelend deel en deelplannen per Oeverstaat/gewest. De inhoud van het overkoepelend deel en van de deelplannen van het ISBP¹ worden beschreven in document Mconf/01-7.

Het algemeen principe van de coördinatie op het niveau van het internationaal stroomgebiedsdistrict is dat men tot een gezamenlijke interpretatie komt over de uitvoering van de voorschriften van de KRW. Voor heel wat onderwerpen is er een coördinatie op communautair niveau om tot een geharmoniseerde uitvoering van de KRW te komen. De resulterende communautaire richtsnoeren – die zijn opgemaakt voor alle stroomgebieden van de EU – kunnen nog een vrijheid van interpretatie toelaten die verder moet worden afgestemd voor de specifieke omstandigheden van de Maas / de Schelde. De afspraken die door de Partijen zijn gemaakt op ISD²-niveau worden door hen aan hun waterbeheerders en aan de bilaterale grensoverschrijdende overlegorganen overgemaakt voor concrete toepassing. Voor grensoverschrijdende thema's of wateren is er een bilaterale of trilaterale coördinatie

De coördinatie voor de ISD van de Schelde verloopt parallel met deze die wordt geleid op communautaire niveau zodat er een wederzijdse bevruchting wordt bewerkstelligd. Dit voorkomt ook, in het geval dat de Europese studies op zich laten wachten, dat het tijdschema voor de uitvoering van de voorschriften in het gedrang komt.

¹ ISBP: internationaal stroomgebiedsbeheersplan

² ISD: internationaal stroomgebiedsdistrict

Bijlage VII: Stroomgebiedsbeheersplannen

Deel A: elementen	Coördinatie
1. <i>Algemene beschrijving van de kenmerken van het stroomgebiedsdistrict zoals voorgeschreven in artikel 5 en bijlage II. Deze moet bevatten</i>	Overeenstemming bereiken over de afbakening van het internationaal stroomgebiedsdistrict Schelde, als eerste vereiste om de beschrijving en de kaarten van het ISD te kunnen opmaken. Schaal en legende van de kaarten en daarbij behorende software op elkaar afstemmen. Detailniveau van de kaarten van het overkoepelend deel koppelen aan de indeling van wateren in categorieën en typen, de begrenzing van grondwaterlichamen, de analyse van de belasting en effecten van menselijke activiteiten, alsmede de economische analyse van het watergebruik.
1.1 <i>voor oppervlaktewateren:</i> - <i>kaarten met de ligging en de grenzen van de waterlichamen;</i> - <i>kaarten van de ecoregio's en typen oppervlaktewaterlichamen in het stroomgebied;</i> - <i>bepaling van de referentieomstandigheden voor de typen oppervlaktewaterlichamen;</i>	Afspraken maken m.b.t. de in het ISBP op te nemen waterlichamen. Afspraken maken m.b.t. de indeling van oppervlakte-wateren in categorieën. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de criteria voor de aanwijzing als sterk veranderde waterlichamen. Bij de indeling van oppervlaktewaterlichamen in typen afspreken of men systeem A of B gaat gebruiken. Indien voor systeem B wordt gekozen, de keuze en interpretatie van de factoren voor karakterisering bepalen. In functie van de afgesproken typologie per categorie afspraken maken m.b.t. de te hanteren criteria bij het vaststellen van de referentietoestand. Informatieuitwisseling over resultaten van de toepassing door de Partijen.
1.2 <i>voor grondwater</i> - <i>kaarten met de ligging en de grenzen van de grondwaterlichamen</i>	Criteria opstellen voor de begrenzing van de grensoverschrijdende grondwaterlichamen en hun toewijzing aan de ISD'en. Afspraken maken over de identificatie van de relaties tussen grondwaterlichamen met opper-

2. <i>Overzicht van de significante belastingen en effecten van menselijke activiteiten op de toestand van oppervlakte- en grondwater, met inbegrip van:</i> - een raming van de verontreiniging door puntbronnen; - een raming van de verontreiniging door diffuse bronnen, met inbegrip van een overzicht van het bodemgebruik - een raming van de druk op de kwantitatieve toestand van het water, met inbegrip van onttrekkingen - een analyse van de andere gevolgen van menselijke activiteiten op de watertoestand	Overeenstemming bereiken over: • de betekenis van de term “significant” en over de te inventariseren: - stoffen - puntbronnen en diffuse bronnen - wateronttrekkingen en reguleringen, aanvullingen van grondwater - hydromorfologische veranderingen en landgebruik - andere vormen van menselijke belasting op het watersysteem (bijv. scheepvaart, waterkrachtcentrales, recreatie) • afspraken maken over het interpreteren van het begrip “gevaar lopen de doelstellingen niet te behalen” Afspraken maken m.b.t. de wijze van beoordeling van de effecten van de geïnventariseerde belasting
3. <i>Vermelding en kaarten van beschermde gebieden zoals voorgeschreven in artikel 6 en bijlage IV</i>	De schaal en de legende van de kaarten en de daarbij behorende software op elkaar afstemmen alsook de graad van detail van de aan te duiden beschermde gebieden in de verschillende richtlijnen.
4. <i>Kaart van de voor de doeleinden van artikel 8 en bijlage V gevormde monitoringnetwerken en presentatie in kaartvorm van de resultaten van de monitoringprogramma's die uit hoofde van die bepalingen zijn uitgevoerd voor de toestand van:</i> 4.1. <i>oppervlaktewater (ecologisch en chemisch)</i> 4.2. <i>grondwater (chemisch en kwantitatief)</i> 4.3. <i>beschermde gebieden</i>	Monitoring: afstemmen of afspraken maken over: 1. selectiecriteria voor monsternamelocaties 2. selectiecriteria voor parameters 3. monsternamerequentie 4. methodologieën voor monstername 5. bepalingsmethoden 6. statistische bewerking en evaluatie van de meetresultaten Voor de hoofdstroom en knooppunten met de belangrijke zijrivieren, overeenstemming bereiken over de: • de aanduiding van monsternamepunten • de parameters die een bedreiging vormen. Intercalibratieoefening van de gehanteerde beoordelingssystemen voor de bepaling van de ecologische toestand Grondwater, overeenstemming bereiken over: 1. de trendanalyse 2. methodieken voor het vaststellen van de balans tussen onttrekking en aanvulling van grondwatervoorkomens (interpretatie van de kwantitatieve toestand)

5. <i>een lijst van de overeenkomstig artikel 4 vastgestelde milieudoelstellingen voor oppervlaktewateren, grondwater en beschermde gebieden, met inbegrip van in het bijzonder aanduiding van de gevallen waarin gebruik is gemaakt van artikel 4, leden 4, 5, 6 en 7 en de overeenkomstig dat artikel voorgeschreven, daarmee verband houdende informatie</i>	De opdeling van de waterlichamen en de referentietoestanden vloeien voort uit punt 1.1 De coördinatie behelst afstemmen van methodieken voor het afleiden van milieukwaliteitsnormen voor verontreinigende stoffen conform paragraaf 1.2.6. van bijlage V, het afleiden van de milieudoelstellingen voor de ecologische toestand (resp. goede ecologische toestand en goed ecologisch potentieel) van de referentietoestand (resp. zeer goede toestand en maximaal ecologisch potentieel), de kwantitatieve en kwalitatieve normen voor grondwater, alsmede informatie-uitwisseling over de resultaten van de Oeverstaten/gewesten. Afstemmen van de methodiek en criteria voor het bepalen van de milieudoelstellingen voor sterk veranderde waterlichamen en het inroepen van uitzonderlijke omstandigheden.
6. <i>een samenvatting van de economische analyse van het watergebruik zoals voorgeschreven in artikel 5 en bijlage III</i>	Vaststelling van elementen, definities, methodiek en schaal voor de economische analyse van het waterbeheer van het stroomgebiedsdistrict Schelde.

7. *een samenvatting van het overeenkomstig artikel 11 vastgestelde maatregelenprogramma, met inbegrip van de wijze waarop de overeenkomstig artikel 4 vastgestelde doelstellingen daardoor moeten worden bereikt;*
- 7.1. *een samenvatting van de maatregelen die vereist zijn om de communautaire waterbeschermingswetgeving toe te passen*
- 7.2. *een verslag over de praktische stappen en maatregelen die zijn genomen om het beginsel van de terugwinning van de kosten van watergebruik in overeenstemming met artikel 9 toe te passen*
- 7.3. *een samenvatting van de maatregelen die zijn genomen om aan de voorschriften van artikel 7 te voldoen*
- 7.4. *een samenvatting van de beheersingsmaatregelen voor wateronttrekking en -opstuwung, met inbegrip van een verwijzing naar de registers en vermelding van de gevallen waarin vrijstelling is verleend overeenkomstig artikel 11, lid 3, onder e);*
- 7.5. *een samenvatting van de beheersingsmaatregelen welke zijn vastgesteld voor puntbronlozingen en andere activiteiten die de watertoestand beïnvloeden, in overeenstemming met artikel 11, lid 3, onder g) en i);*
- 7.6. *aanduiding van de gevallen waarin toestemming is verleend voor directe lozing in grondwater, in overeenstemming met artikel 11, lid 3, onder j);*
- 7.7. *een samenvatting van de in overeenstemming met artikel 16 in verband met prioritaire stoffen genomen maatregelen;*
- 7.8. *een samenvatting van de ter voorkoming of beperking van de gevolgen van accidentele verontreiniging genomen maatregelen;*
- 7.9. *een samenvatting van de maatregelen volgens artikel 11, lid 5, voor waterlichamen die waarschijnlijk de doelstellingen van artikel 4 niet kunnen bereiken;*
- 7.10. *nadere gegevens over de bijkomende maatregelen die noodzakelijk worden geacht om de vastgestelde milieudoelstellingen te bereiken;*
- 7.11. *nadere gegevens over de maatregelen in overeenstemming met artikel 11, lid 6, om toename van de verontreiniging van mariene wateren te voorkomen;*

In artikel 3, lid 4 van de richtlijn staat dat er voor het bereiken van de vastgestelde milieudoelstellingen en in het bijzonder alle maatregelenprogramma's moet worden gecoördineerd op stroomgebiedsdistrictniveau.

De maatregelenprogramma's, met in het bijzonder de aanvullende maatregelen, worden opge maakt op basis van de confrontatie van huidige toestand met de beoogde milieudoelstellingen in het licht van de effecten van de menselijke belastingen op de watertoestand. De bevindingen van de Oeverstaten/gewesten worden gezamenlijk ter studie genomen waaruit dan de coördinatie van de maatregelenprogramma's kan worden afgeleid.

Het voortzetten en ontwikkelen, in het bijzonder binnen de ICBM/ ICBS, van gemeenschappelijke methodieken voor het opstellen van emissie-inventarissen, implementatierapporten zodat de beoordelingsmethodes van de effectiviteit van de bestaande maatregelen op de oppervlakte- en grondwatertoestand kunnen worden opgesteld.

Op basis van de aldus bekomen gemeenschappelijke uitgangspunten zouden doelmatige, kosteneffectieve en efficiënte aanvullende maatregelen kunnen worden vastgesteld indien nodig, zonder concurrentieverstorende bijwerkingen.

8. <i>een register van alle meer gedetailleerde programma's en beheerplannen voor het stroomgebiedsdistrict die betrekking hebben op specifieke deelstroomgebieden, sectoren, aanlegenheden of watertypen, alsmede een samenvatting daarvan;</i>	De lijst wordt in het overkoepelend plan opgenomen.
9. <i>een samenvatting van de maatregelen inzake voorlichting en raadpleging van het publiek, de resultaten daarvan alsmede de planwijzigingen die daarvan het gevolg zijn;</i>	Afspraken maken over de algemene principes inzake voorlichting, raadpleging en actieve participatie van het publiek kan op ISD-niveau worden afgesproken. De sensibiliserende rol van de ICBM/ ICBS bij de voorlichting bepalen en uitwerken.
10. <i>een lijst van de bevoegde autoriteiten in overeenstemming met bijlage I;</i>	De lijst wordt in het overkoepelend plan opgenomen
11. <i>de contactpunten en procedures om de achtergronddocumentatie en de in artikel 14, lid 1, bedoelde informatie te verkrijgen, met name nadere gegevens over de in overeenstemming met artikel 11, lid 3, de onderdelen g) en i), vastgestelde beheersingsmaatregelen en de in overeenstemming met artikel 8 en bijlage V verzamelde concrete monitoringgegevens.</i>	De lijst wordt in het overkoepelend plan opgenomen